

Monitorul Jurisprudenței

Nu există justiție fără hotărârea judecătorească (Lord Neuberger)

- *Se poate dispune măsura confiscării speciale a sumelor obținute din valorificarea bunurilor sustrate în condițiile în care inculpatul este deja obligat la plata de despăgubiri civile ce depășesc quantumul sumelor obținute din valorificare?*
- *Nesemnarea minutei pe una dintre pagini de către judecător atrage nulitatea sentinței atacate?*
- *Interceptările telefonice efectuate ca acte premergătoare însă neconsemnate în procesul-verbal, sunt lovite de nulitate absolută nemaiputând fi folosite ca probe?*
- *Lipsa capacității de folosință datorată decedului intervenit înainte de introducerea cererii de chemare în judecată, atrage nulitatea absolută a cererii de chemare în judecată într-un proces civil?*

Redactor-șef
Adrian Toni NEACȘU

Înalta Curte de Casație și Justiție
Curtea de Apel București

Tribunalul Maramureș Curtea de Apel Cluj

Curtea de Apel Timișoara Curtea de Apel Ploiești

Curtea de Apel Oradea

Wolters Kluwer
Romania

Cuprins Index

EDITORIAL	Este medierea obligatorie?	221
JURISPRUDENȚĂ CIVILĂ	Contract de vânzare-cumpărare încheiat cu eludarea prevederilor Legii nr. 112/1995. Nulitate absolută. Restituirea prețului actualizat al imobilului <i>Înalta Curte de Casație și Justiție, secția I civilă, decizia nr. 1236 din 7 martie 2013</i>	222
JURISPRUDENȚĂ PROCESUAL CIVILĂ	Nesemnarea minutei de către judecător. Nulitate absolută <i>Tribunalul Maramureș, decizia civilă nr. 178 din 27 martie 2013</i>	226
	Lipsa capacității de folosință. Pârât decedat la data înregistrării acțiunii. Respingere <i>Curtea de Apel Cluj, decizia nr. 2364 din 16 mai 2013</i>	228
	Conflict negativ de competență. Criteriul valoric. Caracterul simulat al mai multor contracte de cesiune invocat prin aceeași acțiune <i>Curtea de Apel București, sentința civilă nr. 54 din 13 iunie 2013</i>	230
JURISPRUDENȚĂ PENALĂ	Acțiune în anularea unui contract de vânzare cumpărare. Principiul nemijlocirii. Administrarea probei cu expertiza tehnică <i>Curtea de Apel București, sentința civilă nr. 1230 din 5 iunie 2013</i>	232
	Sume obținute prin săvârșirea faptei penale care servesc la despăgubirea părții vătămate. Măsura confiscării speciale <i>Curtea de Apel Ploiești, decizia civilă nr. 1494 din 7 noiembrie 2012</i>	234
JURISPRUDENȚĂ PROCESUAL PENALĂ	Acte premergătoare. Valoarea probatorie a interceptărilor telefonice neconsemnate în procesul verbal <i>Înalta Curte de Casație și Justiție, secția penală, decizia nr. 836 din 13 februarie 2013</i>	238
JURISPRUDENȚĂ PROFESIONIȘTILOR	Pârât decedat la data introducerii acțiunii în justiție. Menținerea hotărârii de respingere a acțiunii <i>Curtea de Apel Timișoara, decizia civilă nr. 2153 din 10 decembrie 2012</i>	248
	Opoziție la hotărârea A.G.A. de dizolvare a societății. Admisibilitate. Posibilitatea recuperării creanței în cadrul procedurii de lichidare <i>Curtea de Apel Oradea, decizia nr. 269 din 11 aprilie 2013</i>	250
JURISPRUDENȚĂ INSOLVENȚEI	Procedura simplificată de insolvență. Citarea societății debitoare <i>Curtea de Apel București, decizia civilă nr. 1154 din 29 mai 2013</i>	252

INDEX ECRIS

acțiune în anulare **226, 232**
 cerere de opoziție **250**
 conflict negativ de competență **230**
 furt calificat **234**
 insolvență **252**
 Legea nr. 10/2001 **222**
 Legea nr. 78/2000 **238**
 obligație de a face **228**
 răspundere patrimonială **248**

INDEX TEMATIC

acte premergătoare **238**
 antecontract de vânzare-cumpărare **228**
 asociat/administrator societate **252**
 calitate procesual pasivă **222**
 capacitate de folosință **248**
 cerere de chemare în judecată **228**
 chemare în garanție **222**
 citare **252**
 confiscare specială **234**
 conflict negativ de competență **230**
 contracte de cesiune **230**
 coparticipare procesuală pasivă obligatorie **228**
 despăgubiri **234**
 dizolvare **250**
 eroare materială **226**
 excepție de fond peremptorie absolută **248**
 expertiză tehnică **232**
 formă legală acte **226**
 furt calificat **234**
 hotărâre A.G.A. **250**
 imobil preluat abuziv **222**
 interceptări telefonice **238**
 lichidator judiciar **252**
 litigii cu profesioniști **250**
 minută **226**
 nulitate absolută **222, 226, 228**
 parte procesuală **248**
 percheziție **238**
 prejudiciu **250**
 principiul nemijlocirii **232**
 probe **232**
 procedura lichidării **250**
 procedura simplificată a insolvenței **252**
 simulație **230**

Este medierea obligatorie?

Începând de la 1 august, după cum știm, au intrat în vigoare prevederile art. 2 alin. (1²) din Legea medierii nr. 192/2006, potrivit căreia „Instanța va respinge cererea de chemare în judecată ca inadmisibilă în caz de neîndeplinire de către reclamant a obligației de a participa la ședința de informare privind medierea, anterior introducerii cererii de chemare în judecată, sau după declanșarea procesului până la termenul dat de instanță în acest scop, pentru litigiile în materiile prevăzute de art. 60¹ alin. (1) lit. a)-f)”. Aceste prevederi au fost suficiente pentru ca întreaga mass-media să anunțe insistent și zgomotos că medierea a devenit procedură prealabilă obligatorie. Acest punct de vedere a fost de asemenea exprimat destul de explicit și de specialiști, în special în spațiul dinamic al internetului.

Cred că enunțul privind obligativitatea medierii ca procedură prealabilă este *inexact*, iar entuziasmul celor ce o anunță ca o speranță pentru reușita instituțională a medierii este cel puțin pripit.

Prin definiție, medierea este o formă alternativă de rezolvare pe cale amiabilă a litigiilor între două sau mai multe părți. Mediatorul ar trebui să asculte argumentele părților și să propună soluții astfel încât acestea să ajungă la un numitor comun, fără a mai fi nevoie să se ajungă în instanță (pentru toate capetele litigiului sau doar pentru o parte). Dacă părțile implicate cad la pace, atunci se încheie acordul de mediere care reprezintă stingerea conflictului dintre părți. Conflictul părților nu mai ajunge în instanță, adică nu mai ia formă judiciară, iar dacă medierea se face în timpul judecării acesta se stinge, în condițiile consemnate într-un înscris care trebuie prezentat fie notarului pentru autentificare, fie instanței pentru pronunțarea unei hotărâri de expedient.

Finalitatea medierii este deci stingerea litigiului dintre părți, într-o modalitate alternativă soluționării pe calea justiției. Conținutul medierii constă în încercarea mediatorului de a convinge părțile să renunțe reciproc la pretenții, să și le modifice sau să depășească conflictul inițial sub orice modalitate convenită.

Pe scurt, medierea reprezintă negocierea părților asistată de specialistul care este mediatorul.

Textele legale citate nu obligă la mediere în înțelesul descris mai sus. Reclamantul nu este obligat ca anterior introducerii cererii de chemare în judecată privind anumite litigii să încerce să se împace cu pârâtul. Singura obligație prealabilă legală privește obligația de a participa la o ședință de informare privind medierea.

Consiliul de Mediere, într-un ghid recent, spune următoarele cu privire la conținutul ședinței de informare cu privire la mediere: „aceasta va cuprinde, fără a se limita, elementele relevante cu privire la definirea medierii și principiile acesteia, rolul mediatorului, drepturile și obligațiile părților, avantajele medierii, efectele juridice ale acordului de mediere și posibilitatea autentificării de către notarul public a acordului rezultat din mediere”. Altfel spus, reclamantul trebuie doar să participe la o ședință de informare în fața unui mediator unde i se vor aduce la cunoștință beneficiile teoretice ale medierii, chiar în cazul lui concret, fără însă ca mediatorul să treacă efectiv la activitatea de negociere asistată care constituie conținutul propriu-zis al medierii. De altfel, ședința de informare este gratuită chiar potrivit legii, în timp ce desigur activitatea propriu-zisă de mediere este contra cost. Conform legii, dovada participării la ședința de informare se va face printr-un *certificat de informare* eliberat de mediatorul care a realizat informarea. Certificatul de informare trebuie semnat de mediator și de părțile participante la ședința de informare, iar eliberarea documentului se va face numai după semnarea lui de către mediator și toate părțile conflictului, independent de susținerea informării în comun sau individual.

Iată că reclamantul nu este obligat să încerce o împăcare cu pârâtul, iar certificatul care îi va permite înregistrarea cererii de chemare în judecată va cuprinde doar referiri cu privire la faptul că părțile s-au prezentat la un mediator și nu că au încercat activ stingerea pe cale amiabilă a conflictului lor. Obligatorie este deci prezența la mediator, ascultarea directă a informării acestuia cu privire la beneficiile generale ale medierii, iar nicidecum încercarea de stingere a conflictului prin renunțări reciproce, achiesări sau negocieri asistate.

Este deci medierea obligatorie? Sau mai degrabă obligatorie este doar prezența în fața mediatorului spre informare, cum de altfel specifică în mod expres legea atunci când vorbește de „ședința de informare”?

Întrebarea este desigur retorică. Medierea nu este obligatorie.

Adrian Tomi Neacsu

JURISPRUDENȚĂ CIVILĂ

Contract de vânzare-cumpărare încheiat cu eludarea prevederilor Legii nr. 112/1995. Nulitate absolută. Restituirea prețului actualizat al imobilului

Fișă sintetică™

SURSA	Înalta Curte de Casație și Justiție, secția I civilă, decizia nr. 1236 din 7 martie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, Legea nr. 10/2001, recurs
CUVINTE CHEIE	calitate procesual pasivă, chemare în garanție, nulitate absolută, imobil preluat abuziv
REFERINȚE	C. pr. civ., art. 304 pct. 9; C. civ. de la 1864, art. 1337, art. 1341; Legea nr. 10/2001, art. 50 și art. 50 ¹ ; Legea nr. 112/1995 Tribunalul București, secția a V-a civilă, sentința nr. 266 din 24 februarie 2010 Curtea de Apel București, secția a IV-a civilă, decizia nr. 611A din 15 octombrie 2010

SITUAȚIA DE FAPT	Reclamanții au încheiat în 1996 cu Primăria Municipiului București, prin mandatarul acesteia, SC H.N. SA un contract de vânzare cumpărare având ca obiect apartamentul în care locuiau în calitate de chiriași. Ulterior contractul a fost constatat nul, deoarece imobilul a fost trecut în proprietatea statului fără titlu și nu putea face obiectul unei vânzări în temeiul Legii nr. 112/1995 și pentru că, la încheierea contractului de vânzare-cumpărare, părțile nu au fost de bună-credință. Reclamanții au chemat în judecată Ministerul Economiei și Finanțelor și au solicitat instanței ca, prin hotărârea pe care o va pronunța, în temeiul Legii nr. 10/2001, să oblige pârâtul la restituirea prețului din contractul de vânzare-cumpărare nr. 493/25525 din 8 octombrie 1996, actualizat, și la plata cheltuielilor de judecată. Ministerul Economiei și Finanțelor invocă lipsa calității procesuale pasive, considerând că, atâta vreme cât restituirea prețului se face în baza constatării nulității contractului și nu a garanției contra evicțiunii, prevederile Legii nr. 10/2001 nu sunt aplicabile, fiind aplicabile normele generale. În aceste condiții, Ministerul se consideră terț față de contract.
-------------------------	--

PROBLEMELE DE DREPT	 <i>Ministerul Finanțelor are calitate procesuală pasivă, potrivit Legii nr. 10/2001, într-un litigiu privind restituirea prețului actualizat de vânzare a unui imobil, ca urmare a constatării nulității absolute a contractului încheiat cu eludarea Legii nr. 112/1995?</i>
----------------------------	---

SOLUȚIA INSTANȚEI	Este indubitabil faptul că, prin formularea cuprinsă în art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, legiuitorul a înțeles să atribuie calitate procesual pasivă Ministerului Finanțelor Publice în litigiile având ca obiect restituirea prețului prevăzut la alin. (2) și (2 ¹) ale aceluiași articol. Câtă vreme norma legală stabilește în sarcina Ministerului Finanțelor Publice obligația de plată a prețului menționat, acesta devine subiectul de drept obligat în raportul juridic având un astfel de obiect și dobândește, în plan procesual, calitate procesuală pasivă.
--------------------------	--

MOTIVELE INSTANȚEI	Așa cum rezultă din cuprinsul art. 50 alin. (2) din Legea nr. 10/2001, chiriașii ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu eludarea prevederilor Legii nr. 112/1995, au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pot solicita în justiție restituirea prețului actualizat plătit, iar restituirea prețului se face de către Ministerul Economiei și Finanțelor din fondul extrabugetar. Prin urmare, printr-o normă specială cuprinsă în art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, aplicabilă în concurs cu norma generală, legiuitorul a stabilit în sarcina Ministerului Finanțelor Publice obligația de a restitui prețul actualizat plătit de chiriașii ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu eludarea prevederilor Legii nr. 112/1995, au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile. Reglementarea acestei norme speciale înlătură aplicarea normelor generale și a principiilor enunțate prin motivele de recurs (principiului relativității efectelor contractului, principiile efectelor nulității actelor juridice), făcând totodată inutilă analiza condițiilor evicțiunii, a novației prin schimbare de debitor ori a naturii juridice a obligației de restituire a sumei de bani pretinse.
---------------------------	--

Prin cererea înregistrată la data de 31 martie 2009 pe rolul Judecătoriei sector 5 București, reclamanții M.G.A. și M.V. au chemat în judecată Ministerul Economiei și Finanțelor și au solicitat instanței ca, prin hotărârea pe care o va pronunța, în temeiul Legii nr. 10/2001, să oblige pârâtul la restituirea prețului din Contractul de vânzare-cumpărare nr. 493/25525 din 8 octombrie 1996, actualizat, și la plata cheltuielilor de judecată.

Pârâtul, Ministerul Economiei și Finanțelor, a solicitat chemarea în garanție a mandatarului vânzătorului, SC H.N. SA, pentru ca, în cazul în care va cădea în pretenții în cererea principală, să fie obligat chematul în garanție la restituirea comisionului de 1% din prețul încasat pentru imobil.

La termenul de judecată din data de 21 octombrie 2009, reclamanții au precizat cererea de chemare în judecată în sensul că au mărit cătmea pretențiilor la suma de 180.000 euro, situație față de care, prin Sentința civilă nr. 6714 din 21 octombrie 2009, Judecătoria Sectorului 5 București a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului București.

Prin Sentința civilă nr. 266 din 24 februarie 2010, Tribunalul București, secția a V-a civilă, a respins, ca neîntemeiată, acțiunea, reținând că pretențiile reclamanților nu se încadrează în prevederile art. 50 și art. 50¹ din Legea nr. 10/2001, nefiind îndeplinită condiția ca actul de vânzare-cumpărare, ce reprezintă titlul reclamanților, să fie încheiat cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995.

Prin Decizia nr. 611A din 15 octombrie 2010, Curtea de Apel București, secția a IV-a civilă, a admis apelul declarat de reclamanți împotriva Sentinței civile nr. 266 din 24 februarie 2010 a Tribunalului București, a desființat sentința apelată și a trimis cauza, spre rejudecare, aceleiași instanțe.

Pentru a pronunța această decizie, Curtea de Apel București a reținut că prima instanță a analizat cererea reclamanților doar din perspectiva solicitării acestora de obligare a părților la restituirea prețului de piață al imobilului, omițând a analiza și cererea subsidiară, de restituire a prețului plătit la valoarea reactualizată, pentru soluționarea acestei cereri fiind necesară administrarea unei expertize contabile.

Rejudecând cauza, prin Sentința civilă nr. 2265 din 16 decembrie 2011, Tribunalul București, secția a V-a civilă, a admis, în parte, cererea de chemare în judecată, a obligat părțile Ministerul Finanțelor Publice la plata către reclamanți a sumei de 63.814,27 RON reprezentând prețul actualizat cu indicele de inflație și a respins cererea de chemare în garanție, ca nefondată.

Tribunalul a reținut că actul de vânzare-cumpărare prin care reclamanții au dobândit apartamentul în litigiu nu a fost încheiat cu respectarea Legii nr. 112/1995, în considerentele Deciziei civile nr. 322 din 21 martie 2007 a Tribunalului București, secția a IV-a civilă, reținându-se că imobilul nu putea face obiectul acestei legi întrucât era trecut în proprietatea statului fără titlu, situație ce a atras constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare. Prin urmare, nu sunt incidente dispozițiile art. 50¹ alin. (1) din Legea nr. 10/2001, reclamanții nefiind îndreptățiți la obținerea prețului de piață al imobilului.

În ceea ce privește restituirea prețului actualizat, în cauză s-a dovedit că titlul reclamanților a fost desființat, astfel încât potrivit art. 1337 C. civ., vânzătorul este răspunzător față de cumpărător pentru evicțiunea totală sau parțială a lucrului vândut, evicțiune ce atrage restituirea prețului, în temeiul art. 1341 C. civ.

În speță, devin însă incidente dispozițiile art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, potrivit cărora restituirea prețului actualizat se face de către Ministerul Finanțelor Publice din fondul extrabugetar constituit în temeiul art. 13 alin. (6) din Legea nr. 112/1995, cu modificările ulterioare. Valoarea reactualizată a prețului achitat de reclamanți a fost stabilită prin raportul de expertiză contabilă întocmit de expertul A.A., la suma de 63.814,27 RON.

Cererea de chemare în garanție a fost respinsă ca nefondată, tribunalul reținând că SC H.N. SA a acționat ca mandatar al vânzătorului, comisionul de 1% din prețul imobilului reprezentând remunerația mandatului.

Cum mandatul a fost îndeplinit fără a se putea imputa o culpă chematului în garanție pentru îndeplinirea mandatului, cererea de restituire a comisionului nu este justificată.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel părțile Ministerul Finanțelor Publice, iar prin Decizia civilă nr. 246A din 12 iunie 2012, Curtea de Apel București, secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, a respins apelul, ca nefondat.

Instanța de apel a avut în vedere următoarele considerente:

Art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 conferă apelantului-pârât calitate procesuală pasivă în cauză, în sensul că acestuia îi incumbă obligația de restituire a prețului actualizat, în calitate de reprezentant al Statului Român.

Sub aspectul naturii obligației de plată, în speță nu operează răspunderea pentru evicțiune a vânzătorului, întrucât pentru antrenarea acestei obligații a vânzătorului este necesar să existe un contract valabil încheiat. Pentru ipoteza în care contractul a fost constatat nul, cum este și cazul în speță, se pune în discuție restituirea prestațiilor conform principiului repunerii în situația anterioară, în sensul restituirii prestațiilor executate în temeiul unui act nul.

Din acest punct de vedere, sunt întemeiate observațiile apelantului-pârât în sensul că nu obligația de garanție pentru evicțiune este cauza obligației de restituire, însă acesta are calitate procesuală pasivă din perspectiva obligației de restituire a prețului actualizat încasat în temeiul unui act nul, conform dispozițiilor art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 1/2009, în temeiul principiului restitutio in integrum, pe care de altfel l-a invocat.

Raportul de drept privat de care face vorbire apelantul nu este unul tipic pentru a se putea vorbi de schimbarea debitorului ori de novațiunea prin schimbare de debitor. Instituția care figurează, în mod formal, ca vânzător în contract nu a beneficiat de prețul încasat, fondul extrabugetar constituit în baza Legii nr. 112/1995 fiind utilizat pentru efectuarea cheltuielilor de natura și în ordinea prevăzute la art. 13 din Legea nr. 112/1995, constând în plata despăgubirilor acordate, în temeiul acestui act normativ, foștilor proprietari și moștenitorilor acestora, pentru apartamentele care nu au fost nerestituite în natură.

În speță, nu a operat novațiunea prin schimbare de debitor deoarece intenția de a nova nu rezultă din dispozițiile legale care conferă calitate procesuală pasivă apelantului-pârât. În plus, apelantul nu justifică interes pentru a invoca o eventuală lipsă a acordului creditorului.

Cu referire la cel de-al doilea motiv de apel care viza soluția dată pe fondul cauzei și temeiul juridic al obligației de restituire a prețului actualizat, instanța de apel a reținut că tribunalul a avut în vedere, sub acest aspect, atât dispozițiile art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 1/2009, cât și prevederile art. 1337 și 1341 C. civ. de la 1864.

Cu toate acestea, coroborarea, în mod greșit, a dispozițiilor art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 1/2009, cu prevederile Codului civil de la 1864 care reglementează obligația de garanție pentru evicțiune, nu produce consecințe în sensul schimbării soluției primei instanțe întrucât obligația de plată a prețului reactualizat incumbă apelantului-pârât în temeiul Legii nr. 10/2001, modificată.

Răspunzând celorlalte critici formulate, Curtea de Apel a reținut că vânzarea de locuințe în temeiul Legii nr. 112/1995 a fost efectuată conform Normelor metodologice de aplicare

a Legii nr. 112/1995, adoptate prin Hotărârea Guvernului nr. 20/1996 prin societăți comerciale și unități specializate în vânzarea de locuințe care au acționat în calitate de mandatar ai vânzătorului.

Potrivit dispozițiilor art. 41 alin. (2) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 112/1995, acest mandat a fost remunerat, remunerația fiind reprezentată de comisionul de 1% din preț.

Constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nu are drept consecință restituirea acestui comision. În ipoteza în care s-ar fi invocat și probat îndeplinirea defectuoasă a sarcinii încredințate mandatarului, cu consecințe sub aspectul valabilității actului încheiat, mandantul ar fi putut solicita restituirea acestui comision.

Împotriva acestei decizii, în termen legal a declarat și motivat recurs pârâțul Ministerul Finanțelor Publice prin Direcția Generală a Finanțelor Publice a Municipiului București.

Prin motivele de recurs se formulează următoarele critici de nelegalitate, întemeiate pe prevederile art. 304 pct. 9 C. pr. civ.:

Ministerului Finanțelor Publice nu are calitate procesual pasivă.

Potrivit principiului relativității efectelor contractului, acesta produce efecte numai între părțile contractante, neputând nici profita și nici dăuna unui terț.

Or, Ministerul Finanțelor Publice, nefiind parte la încheierea contractului dintre reclamant și Primăria Municipiului București prin mandatar SC H.N. SA este terț față de acesta, având doar calitatea de depozitar al fondului extrabugetar în care se varsă sumele încasate de Primăria Municipiului București.

Stabilirea calității procesuale pasive implică, în speță, clarificarea prealabilă a unei probleme de drept substanțial, anume natura obligației de restituire a sumei de bani reprezentând prețul actualizat, mai precis izvorul acestei obligații.

Sub acest aspect, în cauză, obligația de restituire a prețului actualizat nu poate fi întemeiată decât pe principiile efectelor nulității actelor juridice, anume al retroactivității, astfel încât părțile raportului juridic trebuie să ajungă în situația în care acel act nu s-ar fi încheiat. Pe plan procesual, calitate procesuală pasivă nu poate avea, într-o astfel de acțiune, decât unitatea administrativ-teritorială vânzătoare (în speță, Municipiul București, prin mandatar SC H.N. SA), nicidecum Ministerul Finanțelor Publice, atât pentru faptul că acesta nu a fost parte contractantă în raportul juridic dedus judecării, nerevenindu-i obligația de restituire a prestațiilor efectuate în baza actului constatat nul, cât și pentru argumentele pornite de la aceeași premisă juridică și anume:

a) raportul juridic este de drept privat având la bază un contract, ori statul nu poate interveni într-un astfel de raport, în sensul de a stabili, sub aspect juridic, o altă persoană (instituție) răspunzătoare;

b) prevederile art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 nu sunt norme cu caracter procesual, prin care să se acorde calitate procesuală pasivă Ministerului Finanțelor Publice.

Prin modificarea alin. (3) din art. 50 din Legea nr. 10/2001 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002)

s-a urmărit determinarea sursei din care vor fi restituite sumele de natura celor care sunt solicitate de reclamant din prezenta cauză, fără însă ca prin aceasta să se creeze un raport obligațional direct între persoanele îndreptățite să primească restituirea prețului actualizat corespunzător contractului anulat prin sentința judecătorească și Ministerul Finanțelor Publice care doar administrează fondul cu această destinație.

c) pentru a reține opinia contrară, în sensul că ex lege s-a stabilit calitatea procesuală pasivă a Ministerului Finanțelor Publice în astfel de acțiuni în justiție, ar însemna că, prin lege, s-ar realiza o novațiune de debitor conform art. 1128 pct. 2 C. civ. Or, în acest caz novațiunea nu operează fără consimțământul expres al creditorului (art. 1132 C. civ.). În plus, novațiunea nu se prezumă, voința – *animus donandi* – de a o face trebuind să rezulte evident din act (art. 1130 C. civ.).

Prin urmare, Primăria Municipiului București, prin mandatarul acesteia, SC H.N. SA, are calitate procesuală pasivă în cauza dedusă judecării, aceasta având calitatea de vânzător la încheierea contractului de vânzare-cumpărare cu reclamantii.

În al doilea rând, în mod greșit, instanța de apel a menținut obligația de plată a prețului actualizat, având în vedere dispozițiile art. 1337 C. civ. Această dispoziție de drept comun, nu poate fi înlăturată prin nici o dispoziție specială contrară, fiind pe deplin aplicabilă între părțile din prezentul litigiu.

Nici dispozițiile art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 nu sunt de natură să determine introducerea în prezenta cauză a Ministerului Finanțelor Publice și să acorde calitate procesuală pasivă acestei instituții, cât timp obligația de garanție pentru evicțiune are un conținut mai larg decât simpla restituire a prețului.

Deposirea reclamantului de imobilul ce face obiectul prezentului litigiu, în urma anularii contractului de vânzare-cumpărare printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă întrunește condițiile unei tulburări de drept prin fapta unui terț.

Această tulburare de drept este de natură să angajeze răspunderea contractuală pentru evicțiune totală a vânzătorului, respectiv Municipiul București, față de pretențiile privind restituirea prețului pentru imobilul în cauză.

Analizând decizia recurată în limita criticilor formulate prin motivele de recurs, Înalta Curte constată că recursul nu este fondat, urmând a fi respins, pentru următoarele considerente:

Este necontestat în cauză că, prin Contractul de vânzare-cumpărare din 8 octombrie 1996 încheiat cu Primăria Municipiului București, prin mandatar, SC H.N. SA., reclamantii au cumpărat apartamentul nr. 23, situat în imobilul din București, sector 1.

Prin Sentința civilă nr. 9203 din 18 mai 2000, Judecătoria Sectorului 1 București a respins, ca nefondată, cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta P.S.R., prin care aceasta solicită constatarea nulității absolute a Contractului de vânzare-cumpărare din 8 octombrie 1996, precum și revendicarea imobilului, în temeiul art. 480 C. civ.

Prin Decizia civilă nr. 322 din 21 martie 2007, Tribunalul București, secția a IV-a civilă, a admis apelul declarat de reclamantă, a schimbat în tot Sentința civilă nr. 9203 din

nulitate absolută

18 mai 2000 a Judecătorei Sectorului 1 București, iar pe fondul cauzei, a admis acțiunea privind constatarea nulității absolute a Contractului de vânzare-cumpărare din 8 octombrie 1996 și a obligat pârâții M.G.A. și M.V. să lase în deplină proprietate și liniștită posesie reclamantei P.S.R. apartamentul nr. 23, situat în imobilul din București, sector 1.

Hotărârea a rămas irevocabilă prin Decizia civilă nr. 1799 din 30 octombrie 2007 a Curții de Apel București, secția a IV-a civilă.

În considerentele hotărârilor menționate s-a reținut că imobilul a trecut în proprietatea statului fără titlu, că nu putea face obiectul unei vânzări în temeiul Legii nr. 112/1995 și că, la încheierea contractului de vânzare-cumpărare, părțile nu au fost de bună-credință.

Având în vedere această situație de fapt, instanța de apel a făcut o corectă aplicare în cauză a prevederilor art. 50 din Legea nr. 10/2001.

Așa cum rezultă din cuprinsul art. 50 alin. (2) din Legea nr. 10/2001, chiriașii ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu eludarea prevederilor Legii nr. 112/1995, au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pot solicita în justiție restituirea prețului actualizat plătit.

Conform alin. (3) al aceluiași articol, restituirea prețului prevăzut la alin. (2) se face de către Ministerul Economiei și Finanțelor din fondul extrabugetar constituit în temeiul art. 13 alin. (6) din Legea nr. 112/1995, cu modificările ulterioare.

Prin urmare, printr-o normă specială cuprinsă în art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, aplicabilă în concurs cu norma generală,

legiuitorul a stabilit în sarcina Ministerului Finanțelor Publice obligația de a restitui prețul actualizat plătit de chiriașii ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu eludarea prevederilor Legii nr. 112/1995, au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

Este indubitabil faptul că, prin formularea cuprinsă în art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, legiuitorul a înțeles să atribuie calitate procesual pasivă Ministerului Finanțelor Publice în litigiile având ca obiect restituirea prețului prevăzut la alin. (2) și (2¹) ale aceluiași articol. Câtă vreme norma legală stabilește în sarcina Ministerului Finanțelor Publice obligația de plată a prețului menționat, acesta devine subiectul de drept obligat în raportul juridic având un astfel de obiect și dobândește, în plan procesual, calitate procesuală pasivă.

Or, reglementarea acestei norme speciale înlătură aplicarea normelor generale și a principiilor enunțate prin motivele de recurs (principiului relativității efectelor contractului, principiile efectelor nulității actelor juridice), făcând totodată inutilă analiza condițiilor evicțiunii, a novației prin schimbare de debitor ori a naturii juridice a obligației de restituire a sumei de bani pretinse.

Prin urmare, constatând că, în cauză, situația de fapt se circumscrie ipotezei avute în vedere de prevederile art. 50 alin. (2) din Legea nr. 10/2001, instanța de apel a făcut o corectă aplicare a normei speciale cuprinsă în alin. (3) al aceluiași articol și a stabilit în sarcina recurentului obligația de plată a prețului actualizat al apartamentului.

În consecință, în temeiul art. 312 alin. (1) C. pr. civ., Înalta Curte va respinge, ca nefondat, recursul declarat.

JURISPRUDENȚĂ

PROCESUAL CIVILĂ

Nesemnarea minutei de către judecător. Nulitate absolută

Fișă sintetică™

SURSA	Tribunalul Maramureș, decizia civilă nr. 178 din 27 martie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, acțiune în anulare, recurs
CUVINTE CHEIE	formă legală acte, minută, eroare materială, nulitate absolută
REFERINȚE	C. pr. civ., art. 105 alin. (2), art. 106 alin. (1) Judecătoria Sighetu Marmației, sentința civilă nr. 2883 din 14 noiembrie 2011
SITUAȚIA DE FAPT	Judecătoria admite acțiunea reconvențională formulată de pârâți, constată masa succesorală, dispune intabularea unor imobile și obligă părțile să autentifice un act de vânzare-cumpărare. Împotriva sentinței declară recurs atât reclamanții cât și pârâții. Cu ocazia judecării recursului, tribunalul a invocat din oficiu excepția nulității sentinței atacate, deoarece minuta sentinței nu era semnată pe prima pagină de către judecător.

PROBLEMELE DE DREPT

Nesemnarea minutei pe una dintre pagini de către judecător atrage nulitatea sentinței atacate?

SOLUȚIA INSTANȚEI

Cerința semnării minutei este imperativă și este menită să garanteze neschimbarea hotărârii pronunțate și să ofere posibilitatea de a verifica legalitatea completului de judecată. Fiecare pagină a minutei trebuie semnată. Nu este o opțiune, judecătorul nu poate alege care pagină să o semneze, prima, ultima sau vreuna intermediară, sau să semneze parțial pagina unei minute sau parțial pe minută.

MOTIVELE INSTANȚEI

Minuta hotărârii judecătorești trebuie să corespundă întocmai rezultatului deliberării, numai astfel ea fiind concludentă, sub aspectul regularității formale a deliberării, a pretențiilor ce au făcut obiectul deliberării, al modului de soluționare a acestor pretenții și a calității celor care le-au soluționat.

Prin urmare, cerința semnării minutei este imperativă și este menită să garanteze neschimbarea hotărârii pronunțate și să ofere posibilitatea de a verifica legalitatea completului de judecată. Fiecare pagină a minutei trebuie semnată.

Nulitatea decurgând din nesemnarea minutei de către un judecător este o nulitate absolută, anume prevăzută de lege deoarece într-o asemenea situație, nu se poate constata dacă instanța a fost compusă potrivit prevederilor legale și dacă judecătorul a luat parte la deliberare, vătămare care nu se poate înlătura decât prin anularea minutei, care atrage implicit și anularea hotărârii primei instanțe. De asemenea, nulitatea decurgând din nesemnarea minutei de către judecător nu poate fi acoperită în nici un mod prin semnarea ulterioară a minutei deoarece nu se poate ști dacă judecătorul respectiv a participat sau nu la deliberare.

Prin sentința civilă nr. 2883 din 14 noiembrie 2011, pronunțată de Judecătoria Sighetu Marmației în dosarul nr. 1318/307/2008 s-a admis acțiunea reconvențională formulată de pârâții reclamanți V.I. și V.I. și s-a respins acțiunea înaintată de reclamanții-pârâți M.M.-A. s.a., împotriva pârâților reclamanți V.I. și V.M. și în consecință:

S-a dispus intabularea în CF nr. 5154 Sighetu Marmației nr. top 3089/7/2/1 prin dezmembrare pe numele defunctei D.M., decedată la data de 19 mai 2000, a imobilului, în natură teren arabil, în suprafață de 8.017 mp, cuprins în titlul de

proprietate nr. 52647/2 din 11 noiembrie 2002, denumit Cămara, dintre vecinii S.Z., P.I., V.I., str. Lazu Șesului cu titlu de reconstituire în temeiul Legii nr. 18/1991, suprafață identificată prin completarea la expertiză a expertului F.I., depusă pentru termenul din 4 decembrie 2006.

S-a constatat că din masa succesorală rămasă după defuncta face parte terenul cuprins în CF 5154 Sighetu Marmației nr. top 3089/7/2/1, prin dezmembrare, în suprafață de 8.017 mp situat în Sighetu Marmației, locul numit Cămara, denumirea de CF Arătură fânaț Lazu Șesului.

S-a dispus intabularea în CF nr. 5154 Sighetu Marmației nr. top 3089/7/2/1 prin dezmembrare în suprafață de 8.017 mp a dreptului de proprietate, cu titlu de moștenire pe seama reclamantei-pârâte M.M.-A. în cotă de 4/8 parte, fiică, D.B.A. nepot de fiu în cotă de 1/8 parte, D.R.C. nepot de fiu în cotă de 1/8 parte, D.M.L. nepoată de fiu în cotă de 1/8 parte și P.A.A. nepoată de fiu în cotă de 1/8 parte.

A fost obligată reclamanta-pârâtă și pârâții-reclamanți să se prezinte la notarul public, în vederea încheierii contractului autentic din 25 martie 1998 privind suprafața de 4.500 mp teren cuprins în CF 5154 și nr. top 3089/7/2/1/2, în caz de refuz hotărârea urmând a ține loc de act autentic de vânzare-cumpărare.

S-a respins capătul de cerere privind anularea contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 25 martie 1998.

Împotriva sentinței au declarat recurs reclamanții cât și pârâții. Recurenții reclamanți au solicitat modificarea sentinței recurate și admiterea cererii de constatare a nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare sub semnătură privată încheiat la data de 25 martie 1998 și restabilirea situației anterioare, precum și admiterea acțiunii în revendicare, prin obligarea pârâților-intimați V.I. și V.I. să le predea în deplină proprietate și

pașnică folosință suprafața de 1.500 mp și pârâțul-intimat V.I. suprafața de 517 mp.

S-a mai solicitat admiterea în parte a capătului de cerere privind obligarea reclamanților de a se prezenta la notarul public pentru încheierea contractului în formă autentică pentru suprafața de 3.000 mp teren sau în caz de refuz, hotărârea va ține loc de act autentic, cu cheltuieli de judecată.

Pârâții au solicitat modificarea în parte a sentinței civile nr. 2883 din 14 noiembrie 2011, în sensul obligării reclamantei-pârâte și a pârâților-reclamanți de a se prezenta la notarul public pentru a încheia cu pârâții-reclamanți, actul autentic de vânzare-cumpărare privind imobilul în natură teren, în suprafața de 5.017 mp situat în Sighetu Marmăției, strada Lazu Șesului nr. 80.

La termenul din 27 martie 2013, tribunalul a invocat din oficiu excepția nulității sentinței atacate raportat la prevederile art. 258 și art. 304 pct. 5 C. pr. civ., minuta sentinței atacate nefiind semnată pe prima pagină – fila 324, de către judecător.

Excepția a fost pusă în discuția părților, poziția lor procesuală fiind consemnată în practica hotărârii.

Asupra excepției invocate din oficiu, instanța reține următoarele:

Minuta trebuie să corespundă întocmai rezultatului deliberării, numai astfel ea fiind concludentă, sub aspectul regularității formale a deliberării, a pretențiilor ce au făcut obiectul deliberării, al modului de soluționare a acestor pretenții și a calității celor care le-au soluționat.

Art. 105 alin. (2) C. pr. civ. statuează că, actele îndeplinite cu neobservarea formelor legale sau de un funcționar necompetent se vor declara nule numai dacă prin aceasta s-a pricinuit părții o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea lor. În cazul nulităților prevăzute anume de lege, vătămarea se presupune până la dovada contrarie, iar art. 106 alin. (1) C. pr. civ. prevede că, anularea unui act de procedură atrage și nulitatea actelor

următoare, în măsura în care acestea nu pot avea o existență de sine stătătoare.

Prin urmare, cerința semnării minutei este imperativă și este menită să garanteze neschimbarea hotărârii pronunțate și să ofere posibilitatea de a verifica legalitatea completului de judecată. Fiecare pagină a minutei trebuie semnată. Nu este o opțiune, judecătorul nu poate alege care pagină să o semneze, prima, ultima sau vreuna intermediară, sau să semneze parțial pagina unei minute sau parțial pe minută.

Nulitatea decurgând din ne semnarea minutei de către un judecător este o nulitate absolută, anume prevăzută de lege deoarece într-o asemenea situație, nu se poate constata dacă instanța a fost compusă potrivit prevederilor legale și dacă judecătorul a luat parte la deliberare, vătămare care nu se poate înlătura decât prin anularea minutei, care atrage implicit și anularea hotărârii primei instanțe.

De asemenea, nulitatea decurgând din ne semnarea minutei de către judecător nu poate fi acoperită în nici un mod prin semnarea ulterioară a minutei deoarece nu se poate ști dacă judecătorul respectiv a participat sau nu la deliberare.

Această opinie este împărtășită și de jurisprudența Curții de Apel Cluj.

În cauza de față, lipsește semnătura judecătorului de pe prima pagină a minutei tehnoredactate (fila 289), minuta cuprinzând două pagini ale unei file. De asemenea, lipsește semnătura judecătorului de pe încheierea de amânare a pronunțării (întocmită în ședința publică în care s-a dezbătut fondul pricinii – fila 281).

Lipsește semnătura judecătorului și de pe prima pagină a minutei încheierii de îndreptare a erorii materiale – fila 324.

În consecință, recursurile au fost admise și sentința atacată a fost casată, iar cauza a fost trimisă în rejudicare primei instanței conform dispozitivului deciziei.

minuta

Lipsa capacității de folosință. Pârât decedat la data înregistrării acțiunii. Respingere

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Cluj, decizia nr. 2364 din 16 mai 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, obligație de a face, recurs
CUVINTE CHEIE	nulitatea absolută, cerere de chemare în judecată, coparticipare procesuală pasivă obligatorie, antecontract de vânzare-cumpărare
REFERINȚE	C. pr. civ., art. 243 pct. 1, art. 304 pct. 5, 6 și 9 Judecătoria Cluj-Napoca, sentința civilă nr. 33830/2012 Tribunalul Cluj, decizia civilă nr. 44 din 30 ianuarie 2013

SITUAȚIA DE FAPT	Prin cererea înregistrată, reclamantii au solicitat obligarea pârâților de a se prezenta în fața notarului public în vederea încheierii contractului autentic de vânzare-cumpărare cu privire la un teren intravilan, teren ce face obiectul unor antecontracte de vânzare-cumpărare încheiate între părți. Pârâții intimați au solicitat respingerea recursului ca nefondat invocând lipsa capacității de folosință a unuia dintre pârâți, care a decedat anterior înregistrării cererii de chemare în judecată, arătând că moștenitorii nu pot fi introduși pentru că decesul nu s-a produs pe parcursul soluționării cauzei.
-------------------------	--

PROBLEMELE DE DREPT	 <i>Lipsa capacității de folosință datorată decesului intervenit înainte de introducerea cererii de chemare în judecată, atrage nulitatea absolută a cererii de chemare în judecată într-un proces civil?</i>
----------------------------	--

SOLUȚIA INSTANȚEI	În cazul în care decesul s-a produs anterior investirii instanței, cererea de chemare în judecată este nulă pentru lipsa capacității de folosință și acțiunea trebuie respinsă ca urmare a admiterii excepției lipsei capacității de folosință.
--------------------------	---

MOTIVELE INSTANȚEI	În funcție de momentul decesului uneia dintre părți raportat la data înregistrării cererii de chemare în judecată, dispozițiile procedurale aplicabile diferă, întrucât, în cazul în care decesul s-a produs anterior investirii instanței, cererea de chemare în judecată este nulă pentru lipsa capacității de folosință și acțiunea trebuie respinsă ca urmare a admiterii excepției lipsei capacității de folosință, în timp ce, dacă decesul se produce după înregistrarea cererii de chemare în judecată, devin aplicabile dispozițiile art. 243 pct. 1 C. pr. civ., operând o transmisiune a calității procesuale, pasive în speța în cauză, și trebuind introduși în cauză moștenitorii. În ceea ce privește posibilitatea instanței de apel de a soluționa cauza în contradictoriu cu pârâții cu capacitate de folosință, în cauză există o coparticipare procesuală pasivă obligatorie, trebuind chemați în judecată toți promitenții vânzători. Aceasta deoarece reclamantii solicită obligarea la încheierea unui contract de vânzare-cumpărare cu privire la întregul teren obiect al promisiunii de vânzare-cumpărare, și nu doar asupra cotelor celor regulat chemați în judecată.
---------------------------	--

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoria Cluj-Napoca, reclamantii G.L.M., G.H., G.D. și G.S., în contradictoriu cu pârâții B.V., F.M., F.I., E.R., O.D., F.G., au solicitat obligarea pârâților să se prezinte în fața notarului public în vederea încheierii contractului autentic de vânzare-cumpărare cu privire la terenul intravilan de 3.100 mp identificat în Titlul de proprietate nr. 3286/3787 din 28 decembrie 2005, tarlăua 5, parcela 170/2, tarlăua 5, parcela 169, tarlăua 5, parcela 168/2, teren ce face obiectul celor 3 antecontracte de vânzare-cumpărare încheiate de pârâți cu antecesorul reclamantei la 14 mai 1992, 23 ianuarie 1993 sau, în caz contrar, sentința ce se va pronunța să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare, cu cheltuieli de judecată.

Prin sentința civilă nr. 33830/2012, acțiunea a fost admisă și pârâții din acțiunea introductivă obligați să încheie contract de vânzare-cumpărare autentic cu privire la terenul intravilan de 3.100 mp identificat în Titlul de proprietate nr. 3286/3787 din 28 decembrie 2005, tarlăua 5, parcela 170/2, tarlăua 5, parcela 169, tarlăua 5, parcela 168/2, iar, în cazul refuzului acestora de a semna contractul de vânzare-cumpărare autenticat notarial, mai sus-menționat, instanța, prin prezenta hotărâre, la rămânerea ei irevocabilă, suplinește consimțământul lor la

încheierea contractului de vânzare-cumpărare autenticat notarial mai sus-menționat.

Prin decizia civilă nr. 44 din 30 ianuarie 2013, a Tribunalului Cluj, a fost admisă excepția lipsei capacității de folosință a pârâtului F.I.

A fost admis apelul declarat de apelanții L.O., C.M., F.M., E.R., O.A. împotriva sentinței civile nr. 33830 din 22 februarie 2012, a Judecătoria Cluj-Napoca, care a fost schimbată, în sensul că a fost respinsă cererea de chemare în judecată formulată de reclamantii G.L.M., G.H., G.D. și G.S.

Intimații reclamantii G.L.M., G.H., G.D. și G.S. au fost obligați să-i plătească apelantei O.A. suma de 950 lei, cheltuieli de judecată și apelanților L.O., C.M., suma de 1.685 lei, cheltuieli de judecată în apel.

În considerente se reține că, prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoria Cluj-Napoca, sub nr. 39543/211 din 15 octombrie 2010, reclamantii G.L.M., G.H., G.D. și G.S. au chemat în judecată pe pârâții B.V., F.M., F.I., E.R., O.D., F.G.

Așa cum rezultă din înscrisurile depuse în faza procesuală a apelului, respectiv certificatul de deces seria D9 nr. 430464, fișa de evidență pentru CNP xxxxxxxxx, pârâtul F.I., cu domiciliu în Cluj-Napoca, str. T., nr. 170, identic cu promitentul-vânzător din antecontractele de vânzare-cumpărare în discuție, a decedat la data de 25 septembrie 1992.

Așa cum s-a statuat în doctrină și jurisprudență, capacitatea procesuală de folosință constă în aptitudinea unei persoane de a avea drepturi și obligații în plan procesual, iar în cazul persoanelor fizice, aceasta începe la nașterea lor și încetează la moartea lor. Potrivit art. 41 alin. (1) C. pr. civ., orice persoană care are folosința drepturilor civile poate fi parte la judecată.

Per a contrario, nu poate fi parte într-un proces civil persoana care nu are capacitate personală de folosință, întrucât a decedat.

În cazul în care partea a decedat anterior inițierii procesului, cum este cazul în speța de față, în ceea ce-l privește pe pârâtul F.I., nu sunt incidente dispozițiile art. 243 alin. (1) pct. 1 C. pr. civ.

Lipsa capacității de folosință atrage nulitatea absolută a cererii de chemare în judecată și paralizează orice act de confirmare a nulității.

Intimații căzuți în pretenții, au fost obligați, în temeiul art. 274 C. pr. civ., să le plătească apelanților cheltuieli de judecată în apel în sumă de 1.685 lei.

Împotriva acestei decizii, au declarat în termen legal recurs reclamantii, solicitând, în principal, casarea ei, rejudecarea apelului, admiterea excepției lipsei capacității de folosință a pârâtului F.I., însă cu consecința anulării sentinței și trimiterii cauzei spre rejudecare primei instanțe pentru introducerea în cauză a moștenitorilor, iar, în subsidiar, casarea deciziei și trimiterea apelului spre rejudecare.

În motivarea apelului, reclamantii învederează că, deși în mod corect a admis excepția lipsei capacității de folosință a pârâtului F.I., instanța de apel a soluționat în mod greșit acțiunea, hotărârea fiind pronunțată cu încălcarea formelor de procedură prevăzute de art. 105 alin. (2) C. pr. civ., motiv de recurs prevăzut de art. 304 pct. 5 C. pr. civ., fiind viciată procedura, în condițiile neintroducerii în cauză a moștenitorilor acestui pârât, pentru a-și putea formula apărările în cauză, ceea ce încalcă dreptul la un proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Instanța de apel trebuia, fie să anuleze sentința și să trimită cauza spre rejudecare primei instanțe, pentru a putea fi introduși în cauză acești moștenitori, fie să soluționeze acțiunea față de ceilalți pârâți, cu atât mai mult cu cât nici măcar pârâții apelații nu au solicitat schimbarea în totalitate a sentinței, în sensul respingerii acțiunii, ci doar schimbarea în sensul admiterii în parte sau trimiterea spre rejudecare. Respingând în totalitate acțiunea, instanța de apel a acordat mai mult decât s-a cerut, subzistând și motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 6 C. pr. civ.

Pârâții intimați au solicitat respingerea recursului ca nefondat, pe motiv că, chiar dacă s-ar trimite cauza spre rejudecare primei instanțe, aceasta nu ar putea decât să invoce din nou excepția lipsei capacității de folosință a pârâtului decedat anterior înregistrării cererii de chemare în judecată, neputând introduce moștenitorii, în temeiul art. 243 pct. 1 C. pr. civ., pentru că decesul nu s-a produs pe parcursul soluționării cauzei.

În cauză există o coparticipare procesuală pasivă obligatorie, acțiunea trebuind formulată față de toți, inclusiv față de moștenitorii celui decedat.

Au fost invocate și apărări de fond, în măsura în care instanța de recurs ar aprecia că poate judeca fondul cauzei, invocându-se și excepția prescripției extinctive raportat la data încheierii promisiunii de vânzare-cumpărare și a inadmisibilității acțiunii, pe motiv că pârâții trebuie să-și înscrie mai întâi dreptul de proprietate în cartea funciară, doar apoi putând să dispună de acesta prin cartea funciară.

Analizând recursul formulat prin prisma motivelor invocate, raportat la dispozițiile art. 304 pct. 5, 6 și 9 C. pr. civ. ce constituie temeiul său în drept, Curtea apreciază că acesta nu este fondat, din considerentele ce urmează a fi expuse.

Astfel, în ceea ce privește excepția lipsei capacității de folosință a pârâtului F.I., consecința admiterii acesteia atrage nulitatea absolută a cererii de chemare în judecată față de acesta.

În funcție de momentul decesului uneia dintre părți raportat la data înregistrării cererii de chemare în judecată, dispozițiile procedurale aplicabile diferă, întrucât, în cazul în care decesul s-a produs anterior învestirii instanței, cererea de chemare în judecată este nulă pentru lipsa capacității de folosință și acțiunea trebuie respinsă ca urmare a admiterii excepției lipsei capacității de folosință, în timp ce, dacă decesul se produce după înregistrarea cererii de chemare în judecată, devin aplicabile dispozițiile art. 243 pct. 1 C. pr. civ., operând o transmisiune a calității procesuale, pasive în speța în cauză, și trebuind introduși în cauză moștenitorii.

Așadar, nu se impunea trimiterea cauzei spre rejudecare în vederea introducerii moștenitorilor, pentru că instanța nu fost

corect investită la momentul înregistrării cererii de chemare în judecată, aceasta fiind formulată în contradictoriu cu un pârât decedat la data respectivă.

Nu au fost, astfel, încălcate dispoziții de procedură care să ducă la nulitatea hotărârii, nesubzistând motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 5 C. pr. civ.

capacitatea de folosință

În ceea ce privește posibilitatea instanței de apel de a soluționa cauza în contradictoriu cu pârâții cu capacitate de folosință, așa cum corect au arătat pârâții în întâmpinare, în cauză există o coparticipare procesuală pasivă obligatorie, trebuind chemați în judecată toți promitenții vânzători. Aceasta deoarece reclamantii solicită obligarea la încheierea unui contract de vânzare-cumpărare cu privire la întregul teren, obiect al promisiunii de vânzare-cumpărare, și nu doar asupra cotelor celor regulat chemați în judecată. În plus, chiar dacă s-ar aprecia că pârâții promitenți cumpărători au cote determinate asupra terenurilor obiect al promisiunii, acțiunea nu poate fi soluționată doar în contradictoriu cu aceștia (prin admitere în parte), pentru că aceste cote nu rezultă din titlul de proprietate emis în baza legii fondului funciar și nu a fost formulat vreun capăt de cerere de stabilire a acestor cote și de înscriere a drepturilor promitenților vânzători în cartea funciară, pentru ca aceștia să poată dispune de dreptul lor.

Neregulata constituire a cadrului procesual în caz de coparticipare procesuală pasivă obligatorie este o excepție absolută, ce poate fi invocată de instanță în orice stadiu al procesului. Instanța de apel nu a făcut decât să aplice regulile coparticipării procesuale pasive obligatorii, apreciind în mod corect că sentința nu trebuie anulată și cauza trimisă spre rejudecare și că ea nici nu poate fi schimbată doar în parte în apel, pentru că cererea de chemare în judecată a fost formulată doar în contradictoriu cu o parte din cei care ar fi trebuit să formeze consorțiul procesual pasiv, neputându-se vorbi de vreo greșită aplicare sau interpretare, nici a normei de drept substanțial, nici a celei de drept procesual, pentru a fi întrunit motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 9 C. pr. civ.

Este adevărat că, în caz de neregulată constituire a cadrului procesual, prima instanță are obligația de a invoca acest aspect și de a permite reclamantului să-și extindă acțiunea și față de cel pe care a omis să-l cheme în judecată prin cererea introductivă, doar în caz de neconformare a reclamantului la această dispoziție a instanței, acțiunea sa putând fi respinsă ca inadmisibilă. În cauza de față, însă, reclamantul a chemat în judecată toți promitenții cumpărători, fără a ține, însă, seama, de faptul că unul dintre aceștia a decedat, astfel că prima instanță nu avea cum să invoce neregulata constituire a cadrului procesual.

În apel, constatându-se lipsa capacității de folosință a unui pârât și acțiunea impunându-se a fi respinsă (sau constatată nulitatea absolută a cererii, în vechiul Cod de procedură civilă neexistând dispoziții exprese privind soluția în caz de admitere a excepției) față de acesta, instanța a rămas legal investită doar cu cererea formulată față de o parte dintre cei ce trebuia să compună consorțiul procesual pasiv, acțiunea devenind, astfel, inadmisibilă față de restul pârâților.

Nu poate fi vorba despre acordarea a mai mult decât s-a cerut, pentru simplul fapt că acțiunea nu poate fi soluționată parțial doar în raport cu pârâții regulat chemați în judecată, datorită legăturii de coparticipare procesuală obligatorie dintre promitenții vânzători, nesubzistând, astfel, motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 6 C. pr. civ.

În temeiul art. 312 alin. (1) C. pr. civ., Curtea, din considerentele arătate, va respinge recursul formulat ca nefondat.

Conflict negativ de competență. Criteriul valoric. Caracterul simulat al mai multor contracte de cesiune invocat prin aceeași acțiune

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel București, sentința civilă nr. 54 din 13 iunie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, conflict negativ de competență, recurs
CUVINTE CHEIE	conflict negativ de competență, contracte de cesiune, simulație
REFERINȚE	C. pr. civ. art. 2 pct.1 lit. a) Înalta Curte de Casație și Justiție, decizia nr. 32 din 9 iunie; Tribunalul București, secția a VI-a civilă, sentința civilă nr. 2431 din 24 februarie 2012; Judecătoria Sectorului 1 București, sentința civilă nr. 7546 din 4 aprilie 2013
SITUAȚIA DE FAPT	Reclamanta a investit Tribunalul București cu o acțiune având ca obiect constatarea caracterului simulat al contractelor de cesiune enumerate în tabelul anexat cererii de chemare în judecată, contracte ce atestă drepturi și obligații cu un conținut patrimonial și care luate individual au fiecare în parte o valoare sub pragul de 100.000 lei. Tribunalul București își declină competența în favoarea Judecătoriei Sectorului 1 București. Motivează că solicitarea reclamantei reprezintă o juxtapunere a mai multor capete de cerere, toate principale, drept urmare, pentru stabilirea competenței materiale conform criteriului valoric nu se va avea în vedere valoarea totală (însușită) a tuturor capetelor de cerere referitoare la constatarea caracterului simulat, ci valoarea fiecărui capăt de cerere ce corespunde valorii fiecărui contract de cesiune în parte. Judecătoria a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalul București și constatând ivit conflictul negativ de competență, a înaintat dosarul Curții de Apel București. Instanța a apreciat că în prezenta cauză, nu se poate discuta despre existența unor cereri având ca obiect raporturi juridice distincte, fără nicio legătură între ele, astfel că trebuie avută în vedere valoarea însumată a tuturor contractelor.
PROBLEMELE DE DREPT	 În stabilirea instanței competente potrivit criteriului valoric, într-o acțiune având ca obiect mai multe contracte, se va aprecia valoarea fiecărui contract în parte sau valoarea cumulată a acestora?
SOLUȚIA INSTANȚEI	Curtea apreciază că se impune însumarea valorii acestor contracte deoarece cererea de chemare în judecată este formulată de un terț în raport cu părțile contractelor, iar acest terț este chiar societatea ale cărei acțiuni au format obiectul contractelor de cesiune.
MOTIVELE INSTANȚEI	Deși, prin fiecare contract în parte se creează raporturi juridice distincte, Curtea apreciază că se impune însumarea valorii acestor contracte deoarece cererea de chemare în judecată este formulată de un terț în raport cu părțile contractelor, iar acest terț este chiar societatea ale cărei acțiuni au format obiectul contractelor de cesiune. Or, în acest caz, trebuie avut în vedere interesul societar, care primează, fiind vorba de acțiunile societății. Cum prin însumarea valorii contractelor de cesiune se ajunge la o valoare ce depășește suma de 100.000 lei, dispozițiile art. 2 pct. 1 lit. a) C. pr. civ., în vigoare la momentul respectiv, stabileau competența Tribunalului peste această valoare.

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București, secția a VI-a civilă, sub nr. 46512/3/2010, reclamanta SC H. SA a chemat în judecată pe pârâții A.I., B.I., B.S. și alții, solicitând tribunalului ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se constate caracterul simulat al contractelor de cesiune încheiate între acționarii cedenți și numitul U.E. cu privire la acțiunile reclamantei, cu cheltuieli de judecată.

Prin sentința civilă nr. 2431 din 24 februarie 2012 tribunalul a admis excepția necompetenței materiale invocate din oficiu și a declinat soluționarea cauzei în favoarea Judecătoriei Sectorului 1 București.

Pentru a pronunța această sentință, Tribunalul a reținut că potrivit art. 2 pct. 1 lit. a) C. pr. civ., în vigoare la momentul introducerii acțiunii, tribunalul este competent să soluționeze procesele și cererile în materie comercială al căror obiect

are o valoare de peste 100.000 lei, rezultând din interpretarea *per a contrario* a acestor dispoziții că revine judecătoriei competența de soluționare a litigiilor comerciale patrimoniale al căror obiect are o valoare de până la 100.000 lei, conform art. 1 pct. 1 C. pr. civ.

Prin decizia nr. 32 din 9 iunie 2008, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr. 75/2007, admitându-se recursul în interesul legii, s-a stabilit că dispozițiile art. 1 pct. 1, art. 2 pct. 1 lit. a) și b) și art. 282¹ alin. (1) C. pr. civ., se interpretează în sensul că, în vederea determinării competenței materiale de soluționare în primă instanță și a căilor de atac, sunt evaluabile în bani litigiile civile și comerciale având ca obiect constatarea existenței sau inexistenței unui drept patrimonial, constatarea nulității, anularea, rezoluțiunea, rezilierea unor acte juridice privind drepturi patrimoniale, indiferent dacă este formulat petitul accesoriu privind restabilirea situației anterioare, dezlegarea acestei probleme de drept, judecata fiind obligatorie pentru instanțe în lumina prevederilor art. 329 alin. (3) C. pr. civ.

Prin decizia amintită s-a statuat că dreptul subiectiv ce se cere a fi protejat în justiție „transferă” caracterul său patrimonial sau nepatrimonial litigiului însuși și, astfel, procesul va putea fi evaluabil în bani, ori de câte ori în structura raportului juridic de drept substanțial, dedus judecății, intră un drept patrimonial, real sau de creanță.

Prin acțiunea de față reclamanta a înțeles să solicite constatarea caracterului simulat al contractelor de cesiune enumerate în tabelul aflat la filele 20-21, vol. I, contracte ce atestă drepturi și obligații cu un conținut patrimonial.

Se observă că reclamanta se întemeiază pe raporturi juridice distincte, încheiate între pârâțul U.E. și pârâții identificați în Anexa 1 a cererii de chemare în judecată.

În aceste condiții, cu privire la solicitarea reclamantei tribunalul consideră că aceasta reprezintă o juxtapunere a mai multor capete de cerere, toate principale, al căror obiect privește constatarea caracterului simulat al fiecărui contract de cesiune.

Drept urmare, pentru stabilirea competenței materiale conform criteriului valoric nu se va

avea în vedere valoarea totală (însușită) a tuturor capetelor de cerere referitoare la constatarea caracterului simulat, ci valoarea fiecărui capăt de cerere ce corespunde valorii fiecărui contract de cesiune în parte. Această opinie a fost exprimată și în doctrină (Dr. M. Tabârcă, *Drept procesual civil*, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2005, p. 246; Prof. univ. dr. V.M. Ciobanu, *Tratat teoretic și practic de procedură civilă*, vol. I, Ed. Național, București, 1996, p. 410), dar și în practică (Curtea Supremă de Justiție, secția civilă, decizia nr. 3499/2000).

Astfel cum rezultă din precizarea făcută de reclamantă valoarea fiecărui contract de cesiune este inferioară pragului valoric stabilit prin dispozițiile art. 2 pct. 1 lit. a) C. pr. civ., respectiv 100.000 lei.

conflict negativ de competență

Pentru aceste considerente a fost admisă excepția de necompetență materială și în temeiul art. 158 alin. (3) C. pr. civ. declină competența de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriai sectorului 1 București, instanța competentă teritorial conform art. 5, 9 și 12 C. pr. civ. Astfel, domiciliul pârâtului D.P. se află în circumscripția acestei instanțe, prevederile art. 9 C. pr. civ. arată că cererea îndreptată împotriva mai multor pârâți poate fi făcută la instanța competentă pentru oricare dintre ei, iar reclamanta a înțeles să sesizeze instanțele din București.

Prin sentința civilă nr. 7546 din 4 aprilie 2013 judecătoria a admis excepția necompetenței materiale a judecătoriai, a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului București, și constatând ivit conflictul negativ de competență a înaintat dosarul Curții de Apel București pentru soluționarea acestuia.

Pentru a pronunța această soluție judecătoria a reținut că prin cererea de chemare în judecată, reclamanta a solicitat să se constate caracterul simulat al contractelor de cesiune enumerate în tabelul anexat cererii de chemare în judecată, contracte ce atestă drepturi și obligații cu un conținut patrimonial.

Instanța a apreciat că în prezenta cauză, nu se poate discuta despre existența unor cereri având ca obiect raporturi juridice distincte, fără nicio legătură între ele. Reclamanta menționează că este o societate de tip închis, iar transferurile de acțiuni nu puteau avea loc decât între membrii acesteia, acesta fiind, în opinia sa motivul comun de nulitate comun pentru toate contractele de cesiune.

Față de cele arătate care circumscriu prin intermediul motivării în fapt și în drept obiectul dedus judecării, este evident că ne aflăm în prezența unei coparticipări procesuale cel puțin în forma indicată de art. 47 teza finală C. pr. civ. (drepturile și

obligațiile părților au aceeași cauză), sau cel mult în prezența unor capete de cerere, toate principale cu puternică situație de conexitate pentru care toate sumele trebuie adunate pentru a se stabili valoarea litigiului și în funcție de aceasta instanța competentă. În acest sens este și Decizia civilă nr. 1599/2012 din 2 noiembrie 2012, pronunțată de Curtea de Apel București în dosarul nr. (număr intern 1540/2012) – filele 51-54 din Dosarul al Judecătoriai Sectorului 1 București, Vol. II.

De altfel și în doctrina juridică s-a statuat că „dacă s-au formulat mai multe cereri, fără ca unele să constituie principalul iar celelalte accesoriul, toate sumele trebuie adunate pentru a se stabili valoarea litigiului și în funcție de aceasta, instanța competentă” (V.M. Ciobanu, G. Boro, *Drept procesual civil. Curs selectiv*, ed. 4, Ed. C.H. Beck, București, 2009, fila 136).

Cum în mod evident valoarea cumulată a cesiunilor presupus frauduloase invocate în speță depășește 100.000 lei, iar dispozițiile art. 2 pct. 1 lit. a) C. pr. civ., în vigoare la momentul respectiv, stabileau competența Tribunalului peste această valoare, instanța urmează să admită excepția necompetenței materiale a Judecătoriai Sectorului 1 București și să decline competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului București.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel București la data de 11 iunie 2013 sub nr. 4148/2/2013.

Asupra conflictului negativ de competență Curtea reține următoarele:

Reclamanta a investit instanța cu o acțiune având ca obiect constatarea caracterului simulat al contractelor de cesiune enumerate în tabelul anexat cererii de chemare în judecată, contracte ce atestă drepturi și obligații cu un conținut patrimonial și care luate individual au fiecare în parte o valoare sub pragul de 100.000 lei.

Deși, prin fiecare contract în parte se creează raporturi juridice distincte, Curtea apreciază că se impune însumarea valorii acestor contracte deoarece cererea de chemare în judecată este formulată de un terț în raport cu părțile contractelor, iar acest terț este chiar societatea ale cărei acțiuni au format obiectul contractelor de cesiune. Or, în acest caz trebuie avut în vedere interesul societar, care primează, fiind vorba de acțiunile societății.

Cum prin însumarea valorii contractelor de cesiune se ajunge la o valoare ce depășește suma de 100.000 lei, iar dispozițiile art. 2 pct. 1 lit. a) C. pr. civ., în vigoare la momentul respectiv, stabileau competența Tribunalului peste această valoare, Curtea a stabilit competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului București, secția a VI-a civilă.

Acțiune în anularea unui contract de vânzare cumpărare. Principiul nemijlocirii.

Administrarea probei cu expertiza tehnică

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel București, sentința civilă nr. 1230 din 5 iunie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	litigiu cu profesioniști, acțiune în anulare, recurs
CUVINTE CHEIE	principiul nemijlocirii, expertiză tehnică, probe
REFERINȚE	Legea nr. 85/2006, art. 80 alin. (1) lit. b) Tribunalul București, secția a VII-a civilă, sentința civilă nr. 11259 din 2 noiembrie 2012
SITUAȚIA DE FAPT	Prin sentința civilă nr. 11259/02.11.2012 pronunțată de Tribunalul București, în dosarul nr. 43527/3/2011 a fost respinsă cererea formulată de reclamanta C.C. SPRL în contradictoriu cu pârâții SC E. SRL. Reclamantul a atacat cu recurs, motivând că prețul înstrăinării consemnat în factura fiscală este în cuantum de 15.000 lei exclusiv TVA, iar conform informațiilor preluate de pe site-ul de specialitate www.autovit.ro, în anul 2011 prețul de vânzare al unui autoturism Renault Clio având anul de fabricație 2004 este în medie de 3.500 euro; în anul 2008, anul înstrăinării acesta era superior valorii medii de 3500 euro situându-se în jurul valorii de 6.000 euro; prețul vânzării reprezintă însăși dovada fraudei creditorilor societății în sensul că debitoarea a obținut în anul 2008 un preț mai mic al autovehiculului, decât valoarea de piață a acestuia la data înstrăinării.

PROBLEMELE DE DREPT

Sunt înscrisurile de pe site-uri probe relevante, în raport cu concluziile unei expertize de specialitate?

SOLUȚIA INSTANȚEI

Înscrisurile depuse de pe site nu sunt de natură să înlăture concluziile raportului de expertiză care a fost întocmit de un expert, desemnat ca urmare a faptului că instanța a apreciat că în cauză sunt necesare cunoștințe de specialitate.

MOTIVELE INSTANȚEI

Principiul nemijlocirii presupune obligația instanței de a cerceta direct și nemediat toate elementele care interesează dezlegarea pricinii; potrivit art. 169 C. pr. civ. administrarea probelor se face în fața instanței de judecată, dacă legea nu dispune altfel.

În cauză, a fost încuviințată proba cu expertiza, raportul de expertiză depus la dosar precizând valoarea bunului la data vânzării acestuia, anul 2008. Este adevărat că instanța de judecată nu este ținută de concluziile raportului de expertiză, dar expertiza nu ar putea fi înlăturată decât printr-un mijloc de probă de o valoare științifică egală.

Prin sentința civilă nr. 11259 din 2 noiembrie 2012, pronunțată de Tribunalul București, secția a VII-a, în dosarul nr. 43527/3/2011 a fost respinsă cererea formulată de reclamanta C.C. SPRL în contradictoriu cu pârâții SC E. SRL, prin curator special M.D.H. și SC L.S. SRL, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această sentință instanța de fond a reținut: „că la data de 16 aprilie 2010, a fost deschisă procedura insolvenței debitoarei SC E. SRL.

Cu circa 1 an și 9 luni înainte de deschiderea procedurii insolvenței, debitoarea SC E. SRL a înstrăinat către pârâta SC E. SRL un autoturism marca Renault Clio pentru prețul de 15.000 lei, potrivit facturii nr. FFEC/1020.

Potrivit art. 79 din lege, lichidatorul judiciar poate introduce acțiuni pentru anularea transferurilor de drepturi patrimoniale către terți și pentru restituirea de către aceștia a bunurilor transmise, realizate de debitor prin acte încheiate, în cei 3 ani anteriori deschiderii procedurii, dacă sunt în dauna creditorilor.

Prin raportul de expertiză tehnică s-a concluzionat că prețul unui mijloc de transport similar cu o uzură de 4 ani avea o valoare de 14.568 RON.

Pentru a fi aplicabile dispozițiile art. 80 din lege, trebuia dovedit că prețul automobilului tranzacționat nu era unul serios, la nivelul celor de pe piața auto din acea perioadă, și că intenția părților a fost aceea de a fraudă creditorii, prin îndepărtarea unui bun la un preț derizoriu.

Or, în speță, nu există un dezechilibru între cele 2 prestații, neputând fi reținută nici reaua-credință a pârâtei-cumpărătoare.

Ca atare, Tribunalul apreciază că cererea introdusă de reclamantă, prin lichidator judiciar, este neîntemeiată, astfel că va fi respinsă”.

Împotriva acestei sentințe a formulat recurs C.C. SPRL.

În motivarea căii de atac a arătat că în cauză sunt îndeplinite dispozițiile art. 80 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 85/2006, prestația debitorului depășind-o pe cea primită, având în vedere că prețul înstrăinării consemnat în factura fiscală este în cuantum de 15.000 lei exclusiv TVA, iar conform informațiilor preluate de pe site-ul de specialitate www.autovit.ro, în anul 2011 prețul de vânzare al unui autoturism Renault Clio având anul de fabricație 2004 este în medie de 3.500 euro; în anul 2008, anul înstrăinării, acesta era superior valorii medii de 3.500 euro, situându-se în jurul valorii de 6.000 euro; prețul vânzării reprezintă însăși dovada fraudei creditorilor societății, în sensul că debitoarea a obținut în anul 2008 un preț mai mic al autovehiculului decât valoarea de piață a acestuia la data înstrăinării.

A apreciat recurenta că sunt îndeplinite în cauză și dispozițiile prevăzute de art. 80 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 85/2006, pentru că în cauză există intenția tuturor părților implicate de a sustrage de la urmărirea creditorilor bunurile mobile ale debitoarei, întrucât din anul 2008 administratorul debitoarei a început să valorifice bunurile creditoarei la prețuri nereserioase în vederea ascunderii acestora de la urmărirea creditorilor; pârâta nu a făcut dovada achitării integrale a prețului.

A susținut că nu pot fi reținute concluziile raportului de expertiză pentru că valoarea a

fost determinată la nivelul anului 2012 și nu la nivelul anului 2008.

A solicitat admiterea recursului, modificarea sentinței în sensul admiterii acțiunii în anulare.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 229 C. pr. civ., art. 304 pct. 8, 9 și art. 304¹ C. pr. civ., art. 80 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 85/2006.

S-a solicitat judecarea cauzei și în lipsă conform art. 242 alin. (2) C. pr. civ.

Analizând hotărârea atacată, prin prisma motivelor invocate, Curtea reține următoarele:

Actele prevăzute de art. 80 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 85/2006 sunt acele operațiuni în care prestația debitorului depășește vădit pe cea primită, efectuate în cei trei ani anteriori deschiderii procedurii.

expertiză tehnică

Actele vizate de acest text trebuie să fie acte cu caracter comutativ și lezionare (disproporție vădită de valoare între contraprestații), iar nu orice acte în care disproporția de valoare între contraprestații este lipsită de echivalență.

Cu circa 1 an și 9 luni înainte de deschiderea procedurii insolvenței, debitoarea SC E. SRL a înstrăinat către pârâta SC L.S. SRL un autoturism marca Renault Clio pentru prețul de 15.000 lei, potrivit contractului de vânzare pentru un autovehicul folosit din data de 17 iulie 2008 și facturii nr. FFEC/1020. (f. 7, 8)

Suținerea recurentei, potrivit căreia judecătorul-sindic ar fi trebuit să rețină informațiile preluate de pe site-ul de specialitate www.autovit.ro, potrivit căreia, în anul 2011 prețul de vânzare al unui autoturism Renault Clio având anul de fabricație 2004 este în medie de 3.500 euro, astfel că în anul 2008, anul înstrăinării, acesta era superior valorii medii de 3.500 euro, situându-se în jurul valorii de 6.000 euro, și să constate pe cale de consecință că prețul vânzării reprezintă însăși dovada fraudei creditorilor societății, este neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Principiul nemijlocirii presupune obligația instanței de a cerceta direct și nemediat toate elementele care interesează dezlegarea pricinii, potrivit art. 169 C. pr. civ. administrarea probelor se face în fața instanței de judecată, dacă legea nu dispune altfel.

În cauză, a fost încuviințată proba cu expertiza, raportul de expertiză depus la dosar precizând valoarea bunului la data vânzării acestuia, anul 2008.

Este adevărat că instanța de judecată nu este ținută de concluziile raportului de expertiză, dar expertiza nu ar putea fi înlăturată decât printr-un mijloc de probă de o valoare științifică egală.

Înscrisurile depuse de pe site-ul www.autovit.ro nu sunt de natură să înlătore concluziile raportului de expertiză care a fost întocmită de un expert desemnat, ca urmare a faptului că instanța a apreciat că în cauză sunt necesare cunoștințe de specialitate.

Reținând concluziile raportului de expertiză întocmit în cauză conform cărora, la data vânzării bunului, și nu cum susține eronat recurenta că valoarea este din anul 2012, valoarea bunului era de 14.568 lei. Curtea constată că nu se poate considera că prețul de vânzare este unul derizoriu și nesperios, astfel că nu se poate considera că prețul este atât de disproporționat în raport de valoarea bunului vândut.

Împrejurarea că la dosarul cauzei nu s-a depus dovada prețului nu este de natură să ducă la admiterea acțiunii astfel cum a solicitat recurenta pentru că sancțiunea care intervine este rezoluțiunea contractului pentru neplata prețului conform art. 1365 C. civ.

Pentru admisibilitatea unei acțiuni în anulare întemeiată pe dispozițiile art. 80 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 85/2006, temei invocată de asemenea de recurentă, se cere îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții: 1) transferul unui bun de către un terț, în cei trei ani anteriori deschiderii procedurii; 2) intenția tuturor părților contractante de a sustrage bunul de la o eventuală urmărire sau de a leza în orice fel drepturile creditorilor.

Ca atare, trebuie dovedită existența unui concert fraudulos, prezumția de fraudă fiind practic instituită doar în privința debitorului, nu și în privința unei acțiuni frauduloase concertate.

În acest caz pentru exercitarea acțiunii în anulare se cere să se facă dovada participării la fraudă a co-contractantului nu și a debitorului, deoarece în ceea ce îl privește pe acesta din urmă fraudă este prezumată.

Frauda există dacă terțul cunoștea starea de insolvență a debitorului în momentul în care a încheiat actul în cauză. Înțelegerea frauduloasă nefiind indispensabilă, este suficient să se dovedească existența intenției co-contractantului de a participa la fraudarea creditorilor, ceea ce implică faptul că acesta a prevăzut consecințele actului încheiat cu comerciantul aflat în insolvență, cunoscând situația economică a acestuia. Din actele dosarului nu rezultă că între părțile contractului de vânzare-cumpărare, debitoarea SC E. SRL și intimata-pârâta SC L.S. SRL, au existat raporturile care să îi fi oferit cumpărătoarei date despre starea de insolvență a societății cu intenția de a fraudă creditorii.

Pentru aceste considerente Curtea a constatat recursul nefondat și în temeiul art. 312 alin. (1) C. pr. civ. l-a respins ca atare.

JURISPRUDENȚĂ PENALĂ

Sume obținute prin săvârșirea faptei penale care servesc la despăgubirea părții vătămate. Măsura confiscării speciale

Fișă sintetică™

SURSA Curtea de Apel Ploiești, decizia civilă nr. 1494 din 7 noiembrie 2012

INDEXAREA INSTANȚEI penal, furt calificat, recurs

CUVINTE CHEIE confiscare specială, despăgubiri, furt calificat

REFERINȚE C. pen., art. 118 alin. (1) lit. e) Judecătoria Ploiești, sentința penală nr. 1507 din 24 august 2012

SITUAȚIA DE FAPT În vederea obținerii unor venituri, inculpatul presta activități ocazionale în diferite gospodării, între care și în cea a părții vătămate, ocazie cu care a constatat că în anexele gospodărești, aceasta deține mai multe bunuri din cupru, luând astfel hotărârea să le sustragă. Noaptea inculpatul a pătruns în curtea imobilului și din magazie a sustras bunurile pe care ulterior le-a valorificat la centrul de colectare fier vechi. Inculpatul a fost condamnat la închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat în forma continuată. Cât privește latura civilă, partea vătămată s-a constituit parte civilă, inculpatul fiind obligat la plata de despăgubiri civile în valoare de 5.280 lei. Totodată, instanța a luat față de inculpat și măsura confiscării sumelor de bani obținute prin valorificarea obiectelor din cupru aparținând părții vătămate, în valoare de 720 de lei.

PROBLEMELE DE DREPT

Se poate dispune măsura confiscării speciale a sumelor obținute din valorificarea bunurilor sustrate în condițiile în care inculpatul este deja obligat la plata de despăgubiri civile ce depășesc cuantumul sumelor obținute din valorificare?

SOLUȚIA INSTANȚEI Banii obținuți prin valorificarea bunurilor sustrate servesc la despăgubirea părții vătămate, situație în care nu se poate lua măsura confiscării speciale, întrucât ar constitui o dublă obligare a inculpatului la plata aceleiași sume de bani (către partea civilă și către stat).

MOTIVELE INSTANȚEI Potrivit art. 118 alin. (1) lit. e) C. pen. sunt supuse confiscării speciale bunurile, inclusiv sumele de bani dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală dacă nu sunt restituite părții vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia. Însă, în speță, inculpatul a fost obligat la plata despăgubirilor civile în cuantum de 5.280 lei către partea vătămată constituită parte civilă în cauză, astfel că banii obținuți prin valorificarea bunurilor sustrate servesc la despăgubirea acesteia, situație în care nu se poate lua măsura confiscării speciale cum greșit a procedat prima instanță, întrucât ar constitui o dublă obligare a inculpatului la plata aceleiași sume de bani (către partea civilă și către stat), astfel că sub acest aspect hotărârea pronunțată este nelegală.

Prin sentința penală nr. 1507 din 24 august 2012 a Judecătoria Ploiești a fost condamnat inculpatul L.S.M., aflat în stare de arest preventiv în Penitenciarul Mărgineni la pedeapsa de 3 (trei) ani și 6(șase) luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat în forma continuată, prevăzută și pedepsită de art. 208 alin. (1), art. 209 alin. (1) lit. g) și i) C. pen. cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen. și art. 37 alin. (1) lit. a) C. pen. coroborat cu art. 320¹ alin. (7) C. pr. pen.

În baza dispozițiilor art. 359 C. pr. pen. raportat la art. 86⁴ C. pen. s-a revocat suspendarea sub supraveghere a pedepsei rezultante de 2 ani închisoare aplicată prin sentința penală nr. 228 din 8 februarie 2012 a Judecătoria Ploiești, care a fost alăturată pedepsei aplicată în cauză, urmând ca în final inculpatul să execute pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare.

Conform dispozițiilor art. 71 C. pen. s-a aplicat inculpatului și pedeapsa accesorie a interzicerii exercițiului drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a) și b) C. pen., cu excepția dreptului de a alege.

Potrivit dispozițiilor art. 350 alin. (1) C. pr. pen. s-a menținut starea de arest preventiv a inculpatului, iar în baza art. 88 C. pen. s-a dedus din pedeapsă reținerea și arestarea preventivă de la 8 octombrie 2011 la 8 februarie 2012 și de la 13 mai 2012 la zi.

În latura civilă, în temeiul dispozițiilor art. 14, art. 15 raportat la art. 346 C. pr. pen., coroborat cu art. 1381 și urm. noul C. civ. s-a dispus obligarea inculpatului la plata sumei de 5.280 lei (contravaloarea bunurilor sustrate și nerecuperate) către partea vătămată B.E.

În baza art. 357 alin. (2) lit. f) C. pr. pen. coroborat cu art. 118 alin. (5) C. pen. s-a luat față de inculpat măsura confiscării sumei de 220 lei obținută prin valorificarea unui cazan de țuică aparținând părții vătămate, precum și a sumei de 500 lei obținută prin valorificarea obiectelor din cupru aparținând aceleiași părți vătămate.

Pentru a hotărî astfel, pe baza actelor și lucrărilor cauzei prima instanță a reținut următoarele:

Începând cu luna martie 2012, în vederea obținerii unor venituri, inculpatul L.S.M. a înțeles să presteze activități ocazionale în diferite gospodării, între care și în cea a părții vătămate B.E., ocazie cu care a constatat că în anexele gospodărești și în podul imobilului situat în comuna A.R., sat A.R. nr. ..., aceasta

deține mai multe bunuri din cupru, printre care și un cazan din țuică fabricat din același material feros, luând astfel hotărârea să le sustragă.

Astfel, în noaptea de 23 martie 2012, inculpatul a pătruns în curtea imobilului situat în comuna A.R., sat A.R. nr. ..., aparținând părții vătămate B.E., unde în cursul lunii martie 2012 a prestat activități ocazionale, și din partea superioară a magaziei a sustras un cazan de țuică din cupru cu o capacitate de cca. 50 l, pe care în aceeași noapte l-a transportat cu bicicleta la domiciliul martorului T.E., după ce în prealabil îl deformase pentru a îl putea transporta, pe care ulterior l-a valorificat la centrul de colectare fier vechi PFI M., contra sumei de 220 lei.

Atât în cursul urmăririi penale, cât și în fața instanței, inculpatul a recunoscut fapta reținută în sarcina sa, declarația coroborându-se cu mijloacele de probă administrate în cauză, respectiv cu: declarațiile părții vătămate, ale martorilor T.E. și M.M.A., procesele-verbale de predare a bunurilor sustrate, procesul-verbal de cercetare la fața locului.

În drept, s-a constatat că fapta inculpatului L.S.M. care în perioada 15 martie 2012 – 9 aprilie 2012, în baza aceleiași rezoluții infracționale, a pătruns prin efracție în mai multe rânduri în anexele gospodărești și magazia părții vătămate B.E. situată în comuna A.R. de unde a sustras mai multe bunuri, evaluate ulterior la suma de 10.000 lei, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de furt calificat prevăzut și pedepsit de art. 208 alin. (1), art. 209 alin. (1) lit. g) și i) C. pen. cu aplicarea art. 37 alin. (1) lit. a) și art. 41 alin. (2) C. pen.

La individualizarea pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 72 C. pen., instanța de fond a avut în vedere gradul de pericol social concret al faptei săvârșite, limitele de pedeapsă stabilite de lege și dispozițiile art. 320¹ alin. (7) C. pr. pen., starea de recidivă postcondamnatorie, gradul de pericol social concret ridicat al faptelor săvârșite de inculpat, care a premeditat comiterea acesteia, câta vreme o perioadă de timp a lucrat în gospodăria părții vătămate, o persoană în vârstă și vulnerabilă, căreia inițial i-a câștigat încrederea, perseverența infracțională determinată de faptul că inculpatul la numai o lună de la punerea în libertate ca urmare a suspendării sub supraveghere a pedepsei aplicate pentru o faptă săvârșită anterior a aplicat inculpatului pedeapsa de 3 ani și 6 luni închisoare și ca efect al revocării beneficiului suspendării conform art. 86⁴ C. pen. s-a adăugat pedeapsa de 2 ani închisoare, urmând ca în final să execute 5 ani și 6 luni închisoare.

Cât privește latura civilă, s-a constatat că partea vătămată s-a constituit parte civilă în cursul urmăririi penale cu suma de 5.000 lei, majorată la instanță la suma de 10.000 lei, însă, deoarece nu au fost înaintate înscrisuri doveditoare de achiziție și c/v a bunurilor, au fost admise doar în parte pretențiile părții vătămate, considerându-se că valoarea bunurilor nu poate fi supraestimată, în atare situație ar fi posibilă îmbogățirea fără justă cauză.

Prin urmare, întrucât pentru bunurile din cupru, respectiv cabluri din cupru, aparat sudură, colaci sârmă cupru pentru bobinaj, sustrate, inculpatul a fost obligat la plata către partea vătămată a sumei de 4.000 lei, precum și la 1.280 lei, reprezentând valoarea cazanului din cupru.

Văzând declarația inculpatului coroborată cu cea a martorilor T.E. și M.M., precum și înscrisurile înaintate la dosar (fila 27 d.u.p.), în baza dispozițiilor art. 357 alin. (2) C. pr. pen. raportat la art. 118 lit. e) C. pen., s-a dispus confiscarea de la inculpat a sumei de 220 le obținută prin valorificarea unui cazan de țuică și a celei de 500 lei obținută prin valorificarea obiectelor din cupru, bunuri ce aparțin părții vătămate.

În recursul declarat inculpatul a invocat nelegalitatea și netemeinicia hotărârii de condamnare, atât sub aspectul laturii penale cât și a modului de soluționare a laturii civile, susținând că pedeapsa aplicată este prea mare, în raport de circumstanțele reale în care s-a comis fapta și de conduita procesuală de recunoaștere și că despăgubirile civile la care a fost obligat sunt prea mari, valoarea cazanului de țuică fiind supraevaluată.

confiscare specială

Se solicită admiterea recursului, casarea încheierii, reindividualizarea pedepsei la limita minimă redusă cu o treime și reducerea despăgubirilor.

La examinarea recursului, Curtea, a apreciat că pedeapsa aplicată de 3 ani și 6 luni închisoare este just individualizată, fiind proporțională cu gradul de pericol social al faptei concretizat prin aceea că inculpatul profitând de încrederea ce i s-a acordat de partea vătămată, a pătruns pe timp de noapte, prin escaladare, în gospodăria acesteia și a sustras mai multe bunuri, așa încât la cuantificarea pedepsei s-a ținut seama atât de circumstanțele reale și de dispozițiile art. 320¹ alin. (7) C. pr. pen., precum și de elementele privind persoana inculpatului, critica invocată de inculpat fiind nelegală.

Sub aspectul laturii civile instanța de recurs a reținut că în cursul urmăririi penale partea vătămată B.E. s-a constituit parte civilă cu suma de 5.000 lei, iar în cursul judecății (fila 27 dosar fond) și-a majorat pretențiile la suma de 10.000 lei, partea civilă evaluând bunul sustras (cazanul de țuică din cupru, de 50 litri capacitate) la suma de 2.500 lei și prima instanță cenzurând valoarea acestuia i-a acordat numai 1.280 lei potrivit considerentelor hotărârii, așa încât susținerea inculpatului că acest bun a fost supraevaluat nu este întemeiată.

Analizând din oficiu hotărârea criticată, Curtea constată că în mod greșit instanța de fond a dispus confiscarea sumelor de 220 lei și respectiv 500 lei obținute de inculpat prin valorificarea cazanului de țuică și a celorlalte obiecte din cupru sustrate din patrimoniul părții vătămate și deducerea duratei arestării preventive de la 13 mai 2012.

Potrivit art. 118 alin. (1) lit. e) C. pen. sunt supuse confiscării speciale bunurile, inclusiv sumele de bani dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală dacă nu sunt restituite părții vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia.

Însă, în speță, inculpatul a fost obligat la plata despăgubirilor civile în cuantum de 5.280 lei către partea vătămată constituită parte civilă în cauză, astfel că banii obținuți prin valorificarea bunurilor sustrase servesc la despăgubirea acesteia, situație în care nu se poate lua măsura confiscării speciale cum greșit a procedat prima instanță, întrucât ar constitui o dublă obligare a inculpatului la plata aceleiași sume de bani (către partea civilă și către stat), astfel că sub acest aspect hotărârea pronunțată este nelegală.

Așadar, măsura confiscării speciale s-a dispus nelegal, și fiind incident cazul de casare prevăzut de art. 385⁹ pct. 17² C. pr. pen.

s-a admis recursul inculpatului, s-a casat hotărârea în parte, înlăturându-se dispozițiile art. 357 alin. (2) lit. f) și art. 118 alin. (5) C. pen. privind confiscarea sumelor de 500 și 220 lei.

Totodată, s-a mai constatat că instanța de fond, în mod eronat, a dispus deducerea perioadei reținerii și arestării preventive de la 13 mai 2012, deoarece conform ordonanței de reținere nr. 4204/P/2012 inculpatul L.S.M. a fost reținut la 13 aprilie 2012 și ca atare, existând și cazul de casare prevăzut de art. 385⁹ pct. 14 C. pr. pen., hotărârea instanței de fond s-a casat și sub acest aspect, computându-se arestarea preventivă de la 13 aprilie 2012 și nu 13 mai 2012, la zi, cum a dispus instanța de fond.

Fișă sintetică™

Identificarea instanței, a numărului și a datei pronunțării sentinței sau deciziei.

Înregistrarea dosarului în evidențele instanței, potrivit nomenclatorului național de cauze din ECRIS.

Indexarea hotărârii judecătorești prin cuvinte sau expresii semnificative pentru conținutul juridic și problematic al acesteia.

Norma de drept aplicată, hotărârile judecătorești române sau ale instanțelor la care se face trimitere sau care sunt invocate.

Descrierea situației de fapt pusă în mod concret în discuție în speța dedusă judecării și care este reținută de instanță prin hotărârea pronunțată.

Chestiunea de drept concretă și sintetică ridicată în dosar și pe care instanța o dezleagă prin pronunțarea și motivarea soluției.

Dezlegarea concretă a instanței dată problemei sau problemelor de drept puse în discuție.

Considerentele care au stat la baza pronunțării instanței, prezentarea sintetică a motivelor de fapt și de drept care stau la baza soluției dată de instanță problemelor de drept ridicate în speță.

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Timișoara, decizia civilă nr. 365 din 6 martie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, obligație de a face, recurs
CUVINTE CHEIE	putere de lucru judecat, răspundere civilă delictuală
REFERINȚE	Înalta Curte de Casație și Justiție, Decizia nr. 3 din 18 februarie 2013 pronunțată în interesul legii; Curtea Constituțională, Decizia nr. 814/2011 Legea nr. 85/1992, art. 7 alin. (1) și (6); Decretul-lege nr. 61/1990; CEDO cauza <i>James ș.a. vs. Regatul Unit</i> , Marea Cameră, Hotărârea din 21 februarie 1986
SITUAȚIA DE FAPT	Prin decizia civilă nr. 365 din 6 martie 2013, pronunțată în dosarul nr. 14661/325/2010, Curtea de Apel Timișoara a admis recursul declarat de reclamantii C.M. și C.G. împotriva Deciziei civile nr. 750 din 1 noiembrie 2012, pronunțată de Tribunalul Timiș. A modificat decizia atacată, în sensul că a admis apelul declarat de reclamantii împotriva Sentinței civile nr. 14138 din 7 iunie 2011, pronunțată de Judecătoria Timișoara. A schimbat în parte sentința apelată, în sensul că a admis acțiunea formulată de reclamantii și a obligat pârâta SC I. SA să încheie cu reclamantii contract de vânzare-cumpărare pentru apartamentul nr. 20, situat în Timișoara [...]. Pârâta a susținut că contractul de închiriere nr. 9619 din 6 iulie 1989 a încetat din data de 1 ianuarie 1991, când au încetat raporturile de muncă ale reclamantei C.M., așa cum s-a reținut și prin Sentința civilă nr. 5610/2010, pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr. 6056/325/2009
PROBLEMELE DE DREPT	 <i>Cine sunt beneficiarii dreptului subiectiv de a cumpăra locuințele construite din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, în condițiile Legii nr. 85/1992? Este necesară existența unui raport de muncă actual al chiriașului cu unitatea deținătoare?</i>
SOLUȚIA INSTANȚEI	Obligația de a vinde ia naștere atunci când sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: locuințele să fie construite din fondurile unităților economice sau bugetare de stat; solicitantul să fie titularul contractului de închiriere, la momentul formulării cererii de cumpărare, putând fi sau nu angajat al unității proprietare; locuințele să nu facă parte din categoria celor de intervenție.
MOTIVELE INSTANȚEI	Potrivit art. 7 alin. (6) din Legea nr. 85/1992, „beneficiază de prevederile alin. (1) și chiriașii care nu sunt angajații unităților proprietare”. În acest sens, s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia civilă nr. 5/2008, dată în interesul legii, stabilind că obligația de vânzare a acestor imobile este una <i>in rem</i> , în raport de natura obiectului (locuință construită din fondul unităților economice sau bugetare, până la data intrării în vigoare a legii), și nu o obligație <i>in personam</i> , derivată din calitatea de chiriaș la data intrării în vigoare a legii. Același caracter <i>propter rem</i> al obligației instituite de Legea nr. 85/1992 în sarcina proprietarilor unor astfel de locuințe a fost afirmat și de către Curtea Constituțională prin Decizia nr. 814/2011, arătându-se că „în cazul privatizării unităților din ale căror fonduri a fost construită locuința ce a făcut obiectul vânzării, obligația de vânzare către chiriaș, prevăzută de dispozițiile Legii nr. 85/1992 (...) este o obligație <i>in rem</i> , iar nu o obligație <i>in personam</i> , reglementată în considerarea subiectului, societatea comercială care a luat naștere pe calea privatizării”.

JURISPRUDENȚĂ

PROCESUAL PENALĂ

Acte premergătoare. Valoarea probatorie a interceptărilor telefonice neconsemnate în procesul verbal

Fișă sintetică™

SURSA	Înalta Curte de Casație și Justiție, secția penală, decizia nr. 836 din 13 februarie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	penal, Legea nr. 78/2000, recurs
CUVINTE CHEIE	percheziție, acte premergătoare, interceptări telefonice
REFERINȚE	C. pr. pen., art. 105 alin. (2), art. 109 alin. (4), art. 224 alin. (3) Tribunalul Brașov, sentința penală nr. 251 din 1 iunie 2010; Curtea Constituțională, Decizia nr. 962/2009

SITUAȚIA DE FAPT	<p>În procesele privind judecarea inculpatului pentru săvârșirea unor infracțiuni, instanța de fond, cât și cea de apel, au respins utilizarea ca probe a interceptărilor telefonice efectuate și neconsemnate în procesul-verbal. Potrivit acestor instanțe, informațiile obținute de organele de urmărire penală din interceptările autorizate cu respectarea dispozițiilor art. 91¹ C. pr. pen. pot fi valorificate în procesul penal doar dacă sunt constatate ca fiind acte premergătoare și dacă sunt consemnate în procesul-verbal prevăzut de art. 224 alin. (3) C. pr. pen.</p> <p>În ceea ce privește ridicarea de înscrisuri în cadrul percheziției domiciliare, curtea de apel a apreciat că percheziția domiciliară a fost efectuată cu încălcarea autorizației dată de judecător, respectiv a dispozițiilor art. 105 alin. (2) C. pr. pen., conform cărora organul judiciar e obligat să se limiteze la ridicarea numai a obiectelor și înscrisurilor care au legătură cu fapta săvârșită, în situația dată cu infracțiunea de trafic de influență pentru care era începută urmărirea penală.</p>
-------------------------	--

PROBLEMELE DE DREPT	 <p>1. <i>Interceptările telefonice efectuate ca acte premergătoare însă neconsemnate în procesul-verbal, sunt lovite de nulitate absolută nemaiputând fi folosite ca probe?</i> 2. <i>Este legală ridicarea unor înscrisuri care nu au legătură cu fapta în cadrul percheziției domiciliare?</i></p>
----------------------------	--

SOLUȚIA INSTANȚEI	<p>1. Potrivit art. 224 C. pr. pen. procesul verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă.</p> <p>Câtă vreme art. 224 C. pr. pen. nu instituie norme cu caracter obligatoriu, nu se poate reține că interceptările telefonice autorizate în cauză nementionate în cuprinsul unui proces verbal, conform art. 224 C. pr. pen., sunt lovite de nulitate absolută.</p> <p>2. Din interpretarea art. 109 alin. (4) C. pr. pen. prin care se menționează expres că obiectele și înscrisurile predate sau ridicate în urma percheziției și care nu au legătură cu cauza se restituie persoanei care îi aparțin, rezultă că ridicarea acestora urmată de înapoierea lor este legală.</p>
--------------------------	--

MOTIVELE INSTANȚEI	<p>1. Este nelegală dispoziția instanței de apel de înlăturare a interceptărilor telefonice dispuse în cauză, în faza actelor premergătoare, și redată în procesele verbale de transcriere, pe considerentul că nu au fost menționate, conform art. 224 alin. (3) C. pr. pen. într-un proces verbal.</p> <p>Analizând prevederile art. 224 C. pr. pen. se constată că legiuitorul nu instituie nici o obligație în sarcina organului de urmărire penală, întrucât primul alineat al acestui articol prevede că, în vederea începerii urmăririi penale, organul de urmărire penală poate efectua acte premergătoare, iar în alineatul ultim al aceluiași articol se arată că procesul verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă.</p> <p>Pe cale de consecință, câtă vreme art. 224 C. pr. pen. nu instituie norme cu caracter obligatoriu, nu se poate reține că interceptările telefonice autorizate în cauză nementionate în cuprinsul unui proces-verbal, conform art. 224 C. pr. pen., sunt lovite de nulitate absolută.</p> <p>2. Interpretarea instanței de apel cu privire la dispozițiile art. 105 alin. (2) C. pr. pen. conform cărora organul judiciar e obligat să se limiteze la ridicarea numai a obiectelor și înscrisurilor care au legătură cu fapta săvârșită este deficitară, în contextul în care prin art. 109 alin. (4) C. pr. pen. se menționează expres că obiectele și înscrisurile predate sau ridicate în urma percheziției și care nu au legătură cu cauza se restituie persoanei care îi aparțin, iar aceste prevederi legale au fost pe deplin respectate în cauză.</p>
---------------------------	---

I. Prin sentința penală nr. 251/S din 1 iunie 2010 a Tribunalului Brașov, în baza art. 11 pct. 2 lit. a) C. pr. pen. raportat la art. 10 lit. d) C. pr. pen., s-a dispus achitarea inculpatului L.I., pentru săvârșirea infracțiunii de efectuare de operațiuni financiare, ca acte de comerț incompatibile cu funcția, atribuția sau însărcinarea îndeplinită în scopul obținerii pentru sine sau altul de bani sau alte foloase necuvenite prevăzută de art. 12 lit. a) teza I din Legea nr. 78/2000 (pct. 1 rechizitoriu).

În baza art. 11 pct. 2 lit. a) C. pr. pen. raportat la art. 10 lit. d) C. pr. pen., același inculpat a fost achitat pentru săvârșirea infracțiunilor de participație improprie la infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de art. 31 alin. (2) C. pen. raportat la art. 13 din Legea nr. 87/1994 raportat la art. 17 lit. g) din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 13 C. pen. (pct. 2 rechizitoriu), de spălare de bani prevăzută de art. 23 lit. c) din Legea nr. 656/2002 cu referire la art. 17 lit. e) din Legea nr. 78/2000 (pct. 3 rechizitoriu), de luare de mită prevăzută de art. 254 alin. (1) și (2) C. pen. cu referire la art. 1 lit. a) și c) și art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 (pct. 4 rechizitoriu), de abuz în serviciu contra intereselor publice (două infracțiuni) prevăzut de art. 248 C. pen. cu referire la art. 17 lit. e) din Legea nr. 78/2000 (faptele de la pct. 5 și 6 rechizitoriu), de participație improprie la infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în formă continuată prevăzută de art. 31 alin. (2) C. pr. pen. raportat la art. 290 C. pen. cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen. (pct. 6 rechizitoriu).

În baza art. 334 C. pr. pen., Tribunalul Brașov a schimbat încadrarea juridică dată faptelor reținute în sarcina inculpaților L.I. și R.A.Z. (la pct. 7 în actul de sesizare), din art. 25 C. pen.

raportat la art. 276 lit. a) din Legea nr. 31/1990 modificată prin Legea nr. 161/2003, republicată, în art. 25 C. pen. raportat la art. 143 din Legea nr. 85/2006 cu art. 13 C. pen., respectiv, din art. 276 lit. a) din Legea nr. 31/1990 modificată prin Legea nr. 161/2003, republicată, în art. 143 din Legea nr. 85/2006 cu art. 13 C. pen.

În baza art. 143 din Legea nr. 85 din 8 martie 2006 cu aplicarea art. 13 C. pen., art. 74 lit. a), b), c) C. pen., art. 76 lit. e) C. pen., s-a dispus condamnarea inculpatului R.A.Z., pentru săvârșirea infracțiunii de bancrută frauduloasă, la pedeapsa de 15.000 lei amendă penală.

Inculpatului i-au fost puse în vedere prevederile art. 63¹ C. pen.

În baza art. 25 C. pen. raportat la art. 143 din Legea nr. 85 din 8 martie 2006 cu aplicarea art. 13 C. pen., art. 74 lit. a) și c) C. pen., art. 76 lit. e) C. pen., inculpatul L.I. a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de instigare la infracțiunea de bancrută frauduloasă, la pedeapsa de 30.000 lei amendă penală, fiindu-i puse în vedere prevederile art. 63¹ C. pen.

S-a reținut că prin rechizitoriul Ministerului Public – Parchetul Național Anticorupție – Serviciul Teritorial Oradea din 12 aprilie 2005 a fost trimis în judecată inculpatul L.I. pentru săvârșirea infracțiunii de efectuare de operațiuni financiare, ca acte de comerț, incompatibile cu funcția, atribuția sau însărcinarea îndeplinită în scopul obținerii pentru sine sau altul de bani sau alte foloase necuvenite prevăzută de art. 12 lit. a) teza I din Legea nr. 78/2000.

Prin același rechizitoriu a fost pusă în mișcare acțiunea penală și a fost trimis în judecată inculpatul L.I. pentru săvârșirea infracțiunilor de instigare la infracțiunea de evaziune fiscală, faptă prevăzută de art. 31 alin. (2) C. pen. raportat la art. 13 din Legea nr. 87/1994, cu referire la art. 17 lit. g) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 13 C. pen., spălare de bani, faptă prevăzută de art. 23 lit. c) din Legea nr. 656/2002 cu referire la art. 17 lit. e) din Legea nr. 78/2000, luare de mită faptă prevăzută de art. 254 alin. (1) și (2) C. pen. cu referire la art. 1 lit. a), c) și art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, abuz în serviciu contra intereselor publice, faptă prevăzută de art. 248 cu referire la art. 17 lit. e) din Legea nr. 78/2000, instigare la bancrută frauduloasă faptă prevăzută de art. 25 C. pen. raportat la art. 276 lit. a) din Legea nr. 31/1990, republicată, abuz în serviciu contra intereselor publice prevăzut de art. 248 C. pen., instigare la fals în înscrisuri sub semnătură privată prevăzută de art. 31 alin. (2) raportat la art. 290 C. pen. cu aplic art. 41 alin. (2) C. pen.

La termenul de judecată din 28 octombrie 2009, inculpatul prin apărătorii săi aleși a invocat excepția nulității absolute a procedurii probatorii privind perchezițiile dispuse în Dosarul penal nr. 17/P/2004 al Parchetului Național Anticorupție București și utilizate în dosarul penal de față, arătându-se că acestea au fost efectuate cu încălcarea prevederilor legale.

Două au fost motivele expuse în nota de ședință în susținerea excepției invocate:

– perchezițiile au fost efectuate cu încălcarea prevederilor art. 100 alin. (3) C. pr. pen. privind organul competent, ale art. 209 alin. (4) C. pr. pen., precum și ale art. 135 raportat la art. 132 C. pr. pen. privitor la delegare;

– în ceea ce privește modul de efectuare a perchezițiilor se invocă încălcarea art. 104 alin. (4) C. pr. pen. potrivit căreia se impunea ca inculpatul arestat să fie adus la percheziție, să fie asistat de apărător sub sancțiunea nulității absolute pentru încălcarea prevederilor art. 174 alin. (2) raportat la art. 171 alin. (2) C. pr. pen.; perchezițiile au fost efectuate în lipsa inculpatului arestat.

S-a invocat, de asemenea, excepția nulității actelor de urmărire penală efectuate de ofițerii de poliție judiciară, în temeiul art. 197 alin. (2) C. pr. pen. coroborat cu dispozițiile art. 64 alin. (2) C. pr. pen., cu consecința ca acestea să nu poată fi folosite în procesul penal.

S-a mai invocat în apărare nelegalitatea înregistrărilor telefonice deoarece au fost efectuate mai înainte de începerea urmăririi penale față de inculpații din prezenta cauză.

În analiza excepțiilor invocate și implicit a legalității probelor strânse în cursul urmăririi penale instanța a reținut următoarele:

Aprecierea probelor s-a făcut în urma examinării tuturor probelor administrate, niciuna dintre probe neavând valoare probantă prestabilită. Pentru a fi privite într-un ansamblu, probele trebuie să fie strânse cu respectarea principiilor procesului penal. Principiul legalității și prezumția de nevinovăție au fost două dintre principiile ce guvernează procesul penal. Principiul legalității procesului penal este dublat de numeroase garanții; astfel, ori de câte ori legea nu a fost respectată cu ocazia dispunerii vreunui act procesual sau cu ocazia realizării vreunui act procedural, există posibilitatea anulării lui [art. 197 alin. (1) C. pen.], iar când vătămarea procesuală este de neînlăturat, nulitatea capătă caracter absolut [art. 197 alin. (2) C. pen.]. Potrivit prevederilor art. 64 alin. (2) C. pr. pen. mijloacele de proba obținute în mod ilegal nu pot fi folosite în procesul penal.

Prezumția de nevinovăție este o garanție juridico-socială acordată celui învinuit de săvârșirea unei infracțiuni, în virtutea căreia, acela împotriva căruia s-a declanșat un proces penal este prezumat nevinovat până la dovedirea vinovăției într-un proces public, cu asigurarea garanțiilor dreptului la apărare. Fiind o prezumție relativă, prezumția de nevinovăție poate fi răsturnată prin dovedirea vinovăției în cursul activității de probațiune; în lumina art. 66 alin. (2), când există probe de vinovăție, cel cercetat penal are dreptul să probeze lipsa lor de temeinicie. Răsturnarea prezumției de nevinovăție poate fi făcută numai prin probe certe de vinovăție. Când ca urmare a administrării probelor necesare soluționării cauzei, se ajunge la îndoială asupra vinovăției și această îndoială nu este înlăturată, prezumția de nevinovăție nu este răsturnată, orice îndoială profitând celui cercetat penal.

Atunci când legea prevede că urmărirea penală se efectuează obligatoriu de către procuror, acest lucru nu trebuie înțeles pe de o parte că urmărirea penală trebuie efectuată în întregime de procuror, existând posibilitatea ca în asemenea cauze, organele de cercetare să efectueze anumite acte mai ales atunci când este vorba despre situații urgente care nu suferă amânare, dar pe de altă parte în ceea ce privește întinderea activității de urmărire penală dată de lege în competența obligatorie a procurorului aceasta nu trebuie acoperită formal. Actele întocmite de organele de poliție judiciară în baza unei delegații generale sunt lovite de nulitate absolută, întrucât nu se poate da generic de către procuror un mandat organelor de poliție pentru a efectua orice fel de act de urmărire. Astfel, art. 217 alin. (4) C. pr. pen., statuează expres că „în cauzele în care urmărirea penală se efectuează de către procuror, acesta poate dispune prin ordonanță ca anumite acte de cercetare penală să fie efectuate de organele poliției judiciare”. Față de infracțiunile cercetate, care sunt de o complexitate deosebită, s-a apreciat că cercetarea era de competența procurorului. Procedându-se în acest mod, prin delegare generală, au fost încălcate prevederile art. 209 alin. (3) C. pr. pen. Numai în anumite situații, cu indicare specială, anumite acte de cercetare pot fi efectuate de organele de poliție.

În altă ordine de idei, potrivit art. 224 C. pr. pen., în vederea începerii urmăririi penale, organul de urmărire penală a putut efectua acte premergătoare, acte ce au fost caracterizate în literatura de specialitate, ca fiind acte procedurale cu natură și funcționalitate specifice, plasate în afara procesului penal. De aceea datele și informațiile culese în faza actelor premergătoare urmăririi penale, au fost limitate, ele constituind doar un minim necesar pentru a forma convingerea organului de cercetare penală pentru începerea sau neînceperea urmăririi penale. Pentru a primi valoare probantă actele premergătoare acestea trebuie confirmate printr-un proces-verbal încheiat în condițiile art. 224 alineatul final C. pr. pen.

Astfel, dacă în faza actelor premergătoare pot fi efectuate anumite verificări, pot fi ascultate anumite persoane, pot fi făcute cercetări la fața locului sau investigații, nu pot fi dispuse acte procesuale întrucât acestea se pot lua numai cu privire la învinuit sau inculpat.

Efectuarea percheziției domiciliare poate fi dispusă numai după începerea urmăririi penale, fiind un act procesual ce se poate dispune numai cu privire la învinuit sau inculpat, însă cu respectarea dispozițiilor legale.

În ceea ce privește nelegalitatea probelor strânse mai înainte de începerea urmăririi penale instanța reține următoarele:

Actele premergătoare au o natură proprie, care nu a putut fi identificată sau subsumată naturii precise și bine determinate a altor instituții și care au ca scop verificarea și completarea informațiilor deținute de organele de urmărire penală în vederea fundamentării convingerii cu privire la oportunitatea urmăririi penale. Este unanim acceptat faptul că în cadrul investigațiilor prealabile nu pot fi luate măsuri procesuale ori administrate probe care presupun existența certă a unei urmăririi penale începute.

Interceptarea și înregistrarea convorbirilor pot fi dispuse, așa cum se prevede în alin. (1) al art. 91¹ C. pr. pen., la cererea procurorului care efectuează ori supraveghează urmărirea penală, astfel că administrarea unor astfel de mijloace de

probă este plasată în cadrul primei faze a procesului penal, urmărirea penală putând fi începută, potrivit art. 221 și art. 228 C. pr. pen., atât *in personam*, cât și *in rem*. În plus, textul stabilește în termeni fără echivoc că înregistrarea audio sau video se dispune dacă sunt date privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni, prin această a doua alternativă înțelegându-se evident și situațiile ce intră în sfera actelor de punere în executare a hotărârii de a săvârși infracțiunea în acord cu art. 20 C. pen. referitor la tentativă, și nu în sfera unor simple acte de pregătire.

Dispozițiile legale analizate nu permit, administrarea mijloacelor de probă în afara procesului penal, adică în faza actelor premergătoare. În caz contrar, în mod evident o astfel de instrumentare poate fi cenzurată în fața instanțelor de judecată. Și dacă am accepta ideea ca înregistrarea convorbirilor telefonice se poate realiza în faza actelor premergătoare, era imperios necesar ca acestea să fie confirmate printr-un proces-verbal încheiat în condițiile legii, proces-verbal care nu există în prezenta cauză, decât cu privire la două dintre infracțiuni, cercetate distinct, cercetare care a început prin proces-verbal de începere a urmăririi penale și nu ca urmare a extinderii cercetărilor, pentru ca folosirea probelor obținute anterior să fie legală.

Ca urmare instanța a reținut că sunt lovite de nulitate absolută probele strânse în condiții de nelegalitate respectiv interceptările convorbirilor telefonice efectuate în baza autorizațiilor de interceptare, în perioada 17 martie 2003 – 13 iulie 2003 mai înainte de începerea urmăririi penale.

Constatând nelegalitatea obținerii acestor probe, nelegalitate care nu poate fi acoperită nici prin certificarea lor de către Tribunalul Bihor prin încheierea de ședință din data de 9 iunie 2005 (Dosar nr. 48/S/2005) în baza cărei s-a întocmit procesul-verbal din data de 13 iunie 2005, instanța nu a mai analizat excepția nulității absolute a procedurii de certificare a înregistrărilor telefonice cu consecința lipirii de valoare probantă a înscrisului. Tot astfel, nu s-a impus efectuarea unei expertize prin care să fie demonstrată veridicitatea vocii, inculpatul solicitând a se efectua o astfel de expertiză contestând împrejurarea că suporturile magnetice existente la dosar ar conține convorbiri reale.

Confirmarea utilității probelor în soluționarea cauzei efectuată de Tribunalul Bihor prin încheierea ședinței publice din data de 9 iunie 2005 pronunțată în Dosar penal nr. 48/S/2005 (proces-verbal încheiat la data de 13 iunie 2005) nu a fost de natură a acoperi nelegalitatea strângerii acestor probe.

Instanța a constatat nelegalitatea probelor strânse anterior începerii urmăririi penale și neconsemnate într-un proces-verbal de confirmare a actelor premergătoare potrivit art. 224 C. pr. pen., având în vedere și principiul consacrat în art. 53 din Constituție potrivit căruia restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți poate avea loc numai în cadrul instrucției penale, respectiv în cadrul unui proces penal.

În ceea ce privește perchezițiile și implicit înscrisurile ridicate cu acele ocazii instanța a reținut următoarele:

Așa cum am arătat mai sus inculpatul L.I. a invocat în apărare excepția nulității absolute a procedurii probatorii privind perchezițiile dispuse în Dosarul penal nr. 17/P/2004 al Parchetului Național Anticorupție București și utilizate în

dosarul penal de față, arătându-se că acestea au fost efectuate cu încălcarea prevederilor legale respectiv ale art. 100 alin. (3) C. pr. pen. privind organul competent, ale art. 209 alin. (4) C. pr. pen., precum și ale art. 135 raportat la art. 132 C. pr. pen. privitor la delegare. În ceea ce privește modul de efectuare a perchezițiilor se invocă încălcarea art. 104 alin. (4) C. pr. pen. potrivit căreia se impunea ca inculpatul arestat să fie adus la percheziție, să fie asistat de apărător sub sancțiunea nulității absolute pentru încălcarea prevederilor art. 174 alin. (2) raportat la art. 171 alin. (2) C. pr. pen.; perchezițiile au fost efectuate în lipsa inculpatului arestat.

La data de 27 octombrie 2004, în Dosarul penal nr. 17/P/2004, prin rezoluție procurorul șef birou al Serviciului Teritorial Oradea delegat de procurorul general adjunct al Parchetului Național Anticorupție să efectueze urmărirea penală în ceea ce îl privea pe învinuitul de la acea dată L.I. cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de trafic de influență, a delegat la rândul său în temeiul art. 217 alin. (4) C. pen. și art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 modificate prin Legea nr. 503/2002, nr. 161/2003 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2004, organelor de poliție judiciară „efectuarea de percheziții la reședința învinuitului (din I.C. Brătianu Oradea, jud. Bihor precum și la sediul D.G.F.P. Oradea Bihor), ridicarea de obiecte și înscrisuri, audieri de persoane și orice alte activități utile cauzei, cu excepția actelor de competență exclusivă a procurorului”.

Dacă prima critică adusă actului procedural efectuat nu este întemeiată întrucât Codul de procedură penală prevede instituția delegării în dispozițiile art. 135 C. pr. pen. cea de a doua este întemeiată.

În acest sens, dispozițiile art. 135 C. pr. pen. a arătat că organul de urmărire penală sau instanța de judecată poate dispune, în condițiile arătate în art. 132 C. pr. pen. efectuarea unui act de procedură și prin delegare. Delegarea poate fi dată unui organ sau unei instanțe de judecată ierarhic inferioare. Dispozițiile privitoare la comisia rogatorie s-a aplicat în mod corespunzător.

Potrivit art. 132 alin. (1) C. pr. pen., când un organ de urmărire penală sau instanță de judecată nu are posibilitatea să asculte un martor, să facă o cercetare la fața locului, să procedeze la ridicarea unor obiecte sau să efectueze orice alt act procedural, se poate adresa unui alt organ de urmărire penală sau instanță de judecată, care are posibilitatea să le efectueze, cu excepția însă a punerii în mișcare a acțiunii penale, luarea măsurilor preventive, încuviințarea probatoriilor precum și de dispunere a celorlalte acte procesuale sau măsuri procesuale. În ceea ce privește distincția dintre actele procedurale și actele procesuale s-a impus a se arăta faptul că actul procesual privește dispoziția, iar actul procedural privește punerea în aplicare a dispoziției, actele procesuale se aduc la îndeplinire prin actele procedurale.

Cu toate acestea faptul că procurorul delegat a dispus la rândul său delegarea efectuării acestor acte de către organele poliției judiciare, raportat la dispozițiile procedurale citate, conduce la concluzia că actele procesuale au fost efectuate cu încălcarea dispozițiilor procedurale în materie, ceea ce conduce la nulitatea absolută a acestora.

O altă cauză de nulitate absolută a constituit-o încălcarea dispozițiilor art. 104 alin. (4) C. pr. pen. potrivit căreia prezența inculpatului reținut sau arestat este obligatorie, precum și cele

relative la reprezentare și asistare. Astfel, la data efectuării perchezițiilor inculpatul era arestat în altă cauză, iar la dosar nu a existat nici un act din care să rezulte imposibilitatea prezenței inculpatului la efectuarea perchezițiilor or împrejurarea că în lipsa inculpatului acesta a fost reprezentat de avocat.

Instanța a constatat că inculpatului i s-a încălcat dreptul la apărare ceea ce sancționează cu nulitatea absolută actul procedural efectuat cu încălcarea acestor dispoziții.

Codul de procedură penală, în art. 6 a dezvoltat prevederile art. 24 din Constituție. Dreptul la apărare este garantat învinuitului sau inculpatului și celorlalte părți. În tot cursul procesului penal, organele judiciare sunt obligate să asigure părților deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prevăzute de lege și să le administreze probele necesare în apărare. Tot astfel, textul art. 172 alin. (1) C. pr. pen. mai înainte de a fi modificat prin Legea nr. 356/2006 (modificare care de altfel cu privire la inserarea sintagmei „care implică audierea sau prezența învinuitului sau inculpatului” a fost declarată neconstituțională prin Decizia C.C.R. nr. 1086 din 20 noiembrie 2007, întrucât s-a considerat că aceasta reprezintă o condiționare și o restrângere a dreptului apărătorului părții căreia îi asigură apărarea și contravine art. 24 din constituție), prevedea că în cursul urmăririi penale, apărătorul învinuitului sau inculpatului are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală și poate formula cereri și depune memorii; este adevărat că toate acestea pot fi efectuate în scris, rezolvarea lor se face de anchetator; soluția poate fi atacată potrivit dispozițiilor procedurale. Nu mai puțin adevărat este faptul că faza de urmărire penală are caracteristicile sale juridice și reglementarea adecvată, astfel încât restrângerea dreptului la apărare prin modalitatea stabilită pentru apărător de a asista și nu de a participa la efectuarea actelor de urmărire penală este determinată de natura anchetei penale, de exigențele acesteia.

Astfel, acuzarea s-a bazat pe înscrisuri ridicate în urma efectuării perchezițiilor dispuse în Dosarul de urmărire penală nr. 17/P/2004, care așa cum a fost expus nu a constituit precedentul prezentului dosar pentru simplu motiv că nu există la prezentul dosar nicio dovadă din care să rezulte faptul că cercetarea penală s-a efectuat împotriva inculpatului pentru mai multe infracțiuni pentru se începuse urmărirea penală și a intervenit disjungerea pentru cele ce s-a dorit a fi dovedite prin probele analizate.

Pe de altă parte dacă s-ar fi dorit ca actele de cercetare efectuate într-un dosar să poată fi folosite în altul cele două dosare ar fi trebuit să aibă continuitate caracter pe care l-ar fi oferit numai o ordonanță sau rezoluție de extindere a cercetărilor începute și cu privire la acest inculpat. S-a susținut în rechizitoriu că cercetările au început în anul 2002 în Dosarul nr. 9/P/2002 și prin disjungere și declinare de competență în final s-a format prezentul dosar. După cum s-a putut observa din toate actele procedurale întocmite în cauză împotriva inculpatului L.I. a fost începută urmărirea penală la data de 8 martie 2004 pentru infracțiunea prevăzută de art. 12 lit. a) din lege.

II. Împotriva acestei sentințe penale au declarat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Brașov, inculpații L.I. și R.A.Z. și partea civilă Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Brașov.

confiscare specială

Examinând sentința apelată în raport cu toate actele și lucrările aflate la dosarul cauzei, inclusiv probele administrate în apel și ținând totodată seama de motivele de apel invocate, Curtea de Apel Brașov a constatat următoarele:

1. Cu privire la interceptarea convorbirilor telefonice, Curtea a constatat că, începând cu data de 17 martie 2003, procurorul din cadrul Parchetului Național Anticorupție a autorizat înregistrarea pe bandă magnetică de convorbiri și imagini conform art. 911 alin. (1) și art. 914 C. pr. pen., fiind emisă în Dosarul penal nr. 9/P/2003 autorizația nr. 80/2003, care a fost prelungită succesiv în datele de 11 aprilie 2003, 6 mai 2003 și 10 iunie 2003 (filele 169-173 vol. I dosar urmărire penală). În baza acestei autorizații, au fost interceptate convorbirile telefonice purtate de L.I. în perioada 17 martie 2003 – 13 iulie 2003.

În Dosarul penal nr. 138/P/2002, aparținând aceleiași instituții, procurorul a emis la data de 1 septembrie 2003, autorizația nr. x/2003, privind interceptarea convorbirilor telefonice purtate, între alții, și de L.I., valabilitatea acesteia fiind prelungită succesiv în datele de 22 septembrie 2003 și 21 octombrie 2003, astfel încât au fost interceptate convorbirile telefonice purtate în perioada 1 septembrie 2003 – 29 noiembrie 2003 (filele 174-176 volum I dosar urmărire penală). În același dosar, la data de 7 noiembrie 2003, procurorul a emis autorizația nr. x/2003, prelungită la data de 2 decembrie 2003, fiind astfel interceptate convorbirile telefonice purtate de L.I. în perioada 7 noiembrie 2003 – 5 ianuarie 2004 inclusiv.

Prin procesul-verbal din data de 4 aprilie 2005, întocmit în baza art. 913 C. pr. pen., procurorul din cadrul Parchetului Național Anticorupție Serviciul Teritorial Oradea a enumerat convorbirile telefonice interceptate în baza autorizațiilor nr. x/2003, nr. x/2003 și nr. x/2003.

Ulterior sesizării Tribunalului Bihor cu rechizitoriul din data de 12 aprilie 2005, prin cererea înregistrată sub nr. 48/S/2005 la aceeași instanță, Parchetul Național Anticorupție, serviciul teritorial Oradea a solicitat instanței să procedeze conform art. 91³ C. pr. pen.

Prin încheierea din data de 9 iunie 2005 a Tribunalului Bihor, s-a stabilit că, în urma analizării notelor de interceptare a convorbirilor telefonice, se va aprecia care dintre informațiile culese prin înregistrarea convorbirilor telefonice prezintă interes pentru soluționarea cauzei. La data de 13 iunie 2005, a fost încheiat un proces-verbal în care au fost consemnate filele dosarului de urmărire penală în care se găsesc convorbirile de interes.

Curtea a constatat că în prezenta cauză interceptarea convorbirilor telefonice a fost dispusă de procuror – potrivit competenței pe care a avut-o anterior modificării Codului de procedură penală realizată prin Legea nr. 281/2003 – mai înainte de începerea urmăririi penale, prima instanță reținând că proba astfel obținută este lovită de nulitate absolută.

Prin încheierea de ședință din data de 4 martie 2009, Tribunalul Brașov a admis cererea formulată de inculpatul L.I. și a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 911 C. pr. pen., iar prin Decizia nr. 962/2009, Curtea Constituțională a respins excepția invocată.

Instanța de apel a avut în vedere faptul că în prezenta cauză interceptarea convorbirilor telefonice a fost realizată în baza

dispozițiilor art. 911 C. pr. pen., anterior modificării realizate prin Legea nr. 281/2003, iar Decizia nr. 962/2009 a Curții Constituționale a avut în vedere forma în vigoare la momentul invocării excepției, așadar ulterior intrării în vigoare a actului normativ menționat, a Legii nr. 356/2006 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2006.

Pornind însă de la considerentele reținute în Decizia Curții Constituționale nr. 962/2009, s-a reținut că din dispozițiile art. 91¹ C. pr. pen. rezultă că interceptarea și înregistrarea convorbirilor sau comunicărilor trebuie subordonată unor condiții strict determinate și anume:

- a) să existe date sau indicii temeinice privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni. Prin urmare, trebuie să existe date și indicii temeinice care să conducă la reținerea unei suspiciuni rezonabile cu privire la pregătirea unei infracțiuni sau la săvârșirea acesteia. Este evident faptul că ori de câte ori există o astfel de suspiciune rezonabilă, este posibilă autorizarea unei ingerințe în viața privată a oricărei persoane, indiferent dacă este implicată sau nu într-o procedură penală.
- b) să privească o infracțiune dintre cele pentru care urmărirea penală se efectuează din oficiu;
- c) să fie utile pentru aflarea adevărului;
- d) să existe o autorizație din partea organului judiciar competent.

Potrivit dispozițiilor cuprinse în art. 91² C. pr. pen., convorbirile înregistrate sunt redactate integral în formă scrisă și se atașează la procesul-verbal ce constituie mijloc de probă, conform art. 90 C. pr. pen.

Din cele ce preced, a rezultat că legalitatea interceptărilor și înregistrărilor nu este condiționată de începerea urmăririi penale. Atunci când legiuitorul a dorit ca autorizarea unei ingerințe în dreptul la viața privată să se facă doar după începerea urmăririi penale a stipulat-o în mod expres. Mărturie stau dispozițiile art. 100 C. pr. pen., care reglementează percheziția, alin. 6 prevăzând că „percheziția domiciliară nu poate fi dispusă înainte de începerea urmăririi penale”.

S-a arătat că nicio dispoziție legală nu interzice însă ca autorizarea de interceptare și de înregistrare să se poată da ca act premergător începerii urmăririi penale.

În acest sens, potrivit art. 224 alin. (1) C. pr. pen., în vederea începerii urmăririi penale, organul de urmărire penală poate efectua acte premergătoare, iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă.

S-a apreciat ca fiind reală susținerea parchetului în sensul că efectuarea de acte premergătoare este o facultate a organului de urmărire penală, însă atunci când se apreciază că sunt necesare începerii urmăririi penale, întocmirea procesului-verbal menționat în art. 224 alin. (3) C. pr. pen. este obligatorie întrucât doar acesta poate constitui mijloc de probă.

Fiind de necontestat faptul că în afara procesului penal nu pot fi administrate probe, Curtea a reținut că informațiile obținute de organele de urmărire penală din interceptările autorizate cu respectarea dispozițiilor art. 911 C. pr. pen. pot fi valorificate în procesul penal doar dacă sunt constatate ca fiind acte premergătoare și dacă sunt consemnate în procesul-verbal prevăzut de art. 224 alin. (3) C. pr. pen.

În speță, s-a constatat că la data de 4 ianuarie 2005 a fost încheiat un proces-verbal de consemnare a efectuării actelor premergătoare, în cuprinsul căruia se face vorbire despre faptul că din examinarea înregistrărilor convorbirilor interceptate în baza autorizației Parchetului Național Anticorupție nr. x/2003, au rezultat indicii în sensul că, în perioada aprilie – mai 2003, L.I. a împiedicat urmărirea de către lichidatorul SC A.O. SRL a creanței de 1 miliard de lei vechi, pe care această societate o avea față de SC A.I. SRL, apreciindu-se că în cauză există indicii ale săvârșirii infracțiunilor de abuz în serviciu și fals în înscrisuri sub semnătură privată (fila 1 vol. XIII). Prin rezoluția procurorului din 4 ianuarie 2005 s-au extins cercetările penale împotriva învinutului L.I. și sub aspectul comiterii celor două infracțiuni, anterior menționate, iar prin procesul-verbal din data de 2 februarie 2005 este începută urmărirea penală împotriva acestuia, pentru faptele prevăzute de art. 248 C. pen. și art. 25 raportat la art. 290 cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen.; prin rezoluția procurorului din 15 martie 2005 au fost extinse cercetările penale și față de R.A.Z., pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 26 raportat la art. 248 C. pen., și de art. 290 C. pen., iar la data de 17 martie 2005 a fost începută urmărirea penală împotriva acestuia; prin ordonanța procurorului din 4 mai 2005 a fost schimbată încadrarea juridică în infracțiunea prevăzută de art. 25 raportat la art. 276 lit. a) din Legea nr. 31/1990, pentru L.I., respectiv, în infracțiunea prevăzută de art. 276 lit. a) din Legea nr. 31/1990, pentru R.A.Z.

Pentru argumentele expuse, Curtea a apreciat că doar interceptările convorbirilor telefonice privind săvârșirea faptei de bancrută frauduloasă pot fi folosite în prezentul procesul penal întrucât doar acestea sunt consemnate în condițiile art. 224 alin. (1), (3) C. pr. pen.

În privința celorlalte convorbiri interceptate, s-a apreciat că în mod corect au fost înlăturate de prima instanță de judecată, având în vedere faptul că, fiind autorizate înainte de începerea urmăririi penale, în faza actelor premergătoare, ar fi trebuit menționate în procesul-verbal prevederile de art. 224 alin. (3) C. pr. pen., această cerință nefiind însă realizată.

În cauză, la data de 3 mai 2005, procurorul a mai întocmit un proces-verbal de consemnare a actelor premergătoare, cu privire la cererea de restituire T.V.A. pe numele T.I., în cuprinsul căruia a făcut însă referire doar la documentele justificative (facturi) emise de SC M.I. SRL, SC S.S. SRL, ai căror administratori – H.P.V., O.C. și P.P. – au fost condamnați la închisoare și încarcerați în vederea executării pedepsei, apreciind că sunt indicii privind comiterea de către L.I. a infracțiunilor prevăzute de art. 248 C. pen. și de art. 31 raportat la art. 290 C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen. Nu se regăsesc în cuprinsul acestui proces-verbal niciun fel de mențiuni privind convorbiri telefonice interceptate.

2. Relativ la criticile aduse de parchet dispoziției instanței de judecată privind înlăturarea unor înscrisuri descoperite cu ocazia efectuării percheziției domiciliare la domiciliul inculpatului L.I. din Oradea, str. I.C. Brătianu, și la sediul D.G.F.P. Oradea, Curtea constată că în cauză sunt incidente dispozițiile art. 64 alin. (2) C. pr. pen., iar soluția instanței de fond a fost apreciată ca fiind corectă pentru următoarele argumente:

Prin încheierea din 27 octombrie 2004, a Tribunalului Bihor, în baza art. 100 alin. (1) C. pr. pen., văzând sesizarea Parchetului Național Anticorupție, serviciul teritorial Oradea, din Dosarul nr. 17/P/2004, precum și faptul că la data de 27 ianuarie 2004 a fost începută urmărirea penală față de învinutul L.I. sub aspectul săvârșirii infracțiunii de trafic de influență, prevăzută de art. 257 C. pen. raportat la art. 6 și art. 7 alin. (3) din Legea nr. 78/2000,

a fost autorizată efectuarea percheziției la reședința învinutului din Oradea, Parcul I.C. Brătianu, jud. Bihor, precum și la sediul Direcției Generale a Finanțelor Publice Bihor – biroul în care își desfășura activitatea învinutul, stabilindu-se că percheziția se va desfășura cu respectarea dispozițiilor art. 103-108 și art. 111 C. pr. pen. și că autorizația este valabilă 5 zile de la data emiterii (filele 16-17 vol. X dosar urmărire penală).

Drept urmare, a fost emisă autorizația de percheziție din 27 octombrie 2004, iar la data de 1 noiembrie 2004, a fost emisă autorizația de percheziție nr. x/2004, prin care a fost prelungită valabilitatea autorizației nr. x/2004 la sediul Direcției Generale a Finanțelor Publice Bihor – biroul în care își desfășura activitatea inculpatul, pentru o durată de 5 zile (filele 18-19 vol. X dosar urmărire penală).

La data de 29 octombrie 2004 a fost efectuată percheziția domiciliară la locuința inculpatului L.I. din Oradea, Parcul I.C. Brătianu, fiind încheiat un proces-verbal, o copie necertificată pentru conformitate cu originalul regăsindu-se la filele 1-15 vol. X dosar urmărire penală.

La percheziție au participat procurorul, ofițeri de poliție judiciară din cadrul Parchetului Național Anticorupție, serviciul teritorial Oradea, doi martori asistenți, sora inculpatului, T.F., precum și B.A., în calitate de persoană anume desemnată de inculpatul arestat preventiv.

La dosarul cauzei nu a fost atașat procesul-verbal privind percheziția ce a fost autorizată a fi efectuată la biroul inculpatului de la sediul Direcției Generale a Finanțelor Publice Bihor.

Percheziția menționată a fost realizată după începerea urmăririi penale într-un alt Dosar nr. 17/P/2004 – într-un moment în care pentru faptele ce formează obiectul prezentei cauze nu era în curs nicio urmărire penală, iar înscrisurile astfel ridicate au fost folosite ca probe în cauza supusă prezentului apel.

În acest sens, s-a menționat că, în Dosarul nr. 9/P/2003 al Parchetului Național Anticorupție, serviciul teritorial Oradea, prin procesul-verbal din data de 8 martie 2004, a fost începută urmărirea penală împotriva lui L.I. pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 12 lit. a) din Legea nr. 78/2000 (fila 4 vol. III), iar prin rezoluția din 22 martie 2004 au fost extinse cercetările și începută urmărirea penală și pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 254 alin. (1), (2) C. pen. cu aplicarea art. 1 și art. 7 din Legea nr. 78/2000 (fila 5, vol. V).

Prin ordonanța procurorului din data de 7 iunie 2004, emisă de Parchetul Național Anticorupție, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală pentru săvârșirea infracțiunilor anterior menționate, apreciindu-se că nu sunt întrunite elementele constitutive ale acestora.

Curtea de Apel a apreciat că percheziția domiciliară realizată la data de 29 octombrie 2004 a fost efectuată cu încălcarea autorizației dată de judecător, respectiv, a dispozițiilor art. 105 alin. (2) C. pr. pen., în conformitate cu care „organul judiciar este obligat să se limiteze la ridicarea numai a obiectelor și înscrisurilor care au legătură cu fapta săvârșită; obiectele sau înscrisurile a căror circulație sau deținere este interzisă se ridică totdeauna”.

Textul menționat include o garanție împotriva ridicării obiectelor și înscrisurilor care nu au legătură cu fapta sau care nu sunt interzise pentru deținere sau circulație, impunând obligația pentru organul judiciar care efectuează percheziția și

care are responsabilitatea modului de desfășurare a acesteia să aprecieze cu privire la fiecare din obiectele și înscrisurile găsite.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, mandatul de percheziție trebuie să cuprindă anumite limite pentru ca ingerința permisă în drepturile garantate de art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special cel privind dreptul la domiciliu, să nu fie nelimitată și, prin aceasta, disproporționată; de aceea, un astfel de mandat trebuie să cuprindă mențiuni minime, în baza cărora să poată fi exercitat un control asupra celor care au efectuat percheziția, din perspectiva respectării de către aceștia a limitelor urmării penale care a determinat emiterea autorizației de percheziție (cauza *Van Rossem c. Belgiei*, hotărârea din 9 decembrie 2004).

Ridicarea exclusiv a obiectelor și înscrisurilor care au legătură cu fapta, precum și a celor a căror circulație sau deținere este interzisă a fost reglementată expres de legiuitorul român, care a dorit prin aceasta să se supună exigențelor art. 8 și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Spre deosebire de convorbirile sau comunicările interceptate și înregistrate, unde prin modificarea realizată prin Legea nr. 356/2006, s-a prevăzut, în art. 91² alin. (5) C. pr. pen., posibilitatea folosirii lor și în altă cauză, dacă din cuprinsul acestora rezultă date sau informații concludente și utile privitoare la pregătirea sau săvârșirea unei alte infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 91¹ alin. (1) și (2), în cazul perchezițiilor nu există o astfel de reglementare, art. 105 alin. (2) C. pr. pen. nefiind modificat până în prezent.

În speță, deși atât în cuprinsul încheierii, cât și al autorizației emise s-a consemnat expres acuzația adusă inculpatului L.I., precum și dispoziția de efectuare a percheziției cu respectarea art. 103-108 și art. 111 C. pr. pen., din procesul-verbal de percheziție a rezultat că au fost ridicate mai multe bunuri mobile, precum și sumele de bani și înscrisurile identificate, indiferent dacă aveau sau nu legătură cu infracțiunea de trafic de influență pentru care era începută urmărirea penală.

Prin procesul-verbal încheiat la data de 8 noiembrie 2004 s-a procedat la desigilarea și inventarierea bunurilor ridicate cu ocazia perchezițiilor efectuate la domiciliul inculpatului L.I. și la locul de muncă. Nici cu această ocazie nu s-a stabilit dacă înscrisurile enumerate în menționatul proces-verbal au legătură cu Dosarul penal nr. 17/P/2004; identificarea bunurilor s-a făcut generic, fără descrierea lor amănunțită, neputându-se stabili în cadrul cărei percheziții au fost identificate.

La data de 16 noiembrie 2004, prin procesul-verbal încheiat între procurorul șef din cadrul Parchetului Național Anticorupție București, secția I și un ofițer de poliție judiciară din cadrul Parchetului Național Anticorupție, serviciul teritorial Oradea, în vederea soluționării Dosarului penal nr. 57/P/2004, s-a procedat la predarea-primirea înscrisurilor menționate în cuprinsul acestui act, despre care s-a consemnat că au fost ridicate cu ocazia percheziției efectuate la domiciliul inculpatului L.I. (filele 32-39 vol. X).

În condițiile în care prezenta cauză nu are nicio legătură cu aceea în care a fost încuviințată efectuarea percheziției, iar organele de urmărire penală au încălcat dispozițiile art. 105 alin. (2) C. pr. pen., instanța de apel a constatat că înscrisurile ridicate, probabil, la data de 29 octombrie 2004 și invocate ca

probe în această speță sunt obținute în mod ilegal, fiind astfel incidente dispozițiile art. 64 alin. (2) C. pr. pen.

Pentru aceste motive, nu au putut fi reținute în soluționarea cauzei înscrisurile ridicate cu ocazia percheziției din data de 29 octombrie 2004.

În privința criticilor procurorului privind constatarea instanței de fond că percheziția ar fi nulă întrucât procurorul delegat să o efectueze ar fi delegat la rândul său organele poliției judiciare, Curtea a constatat că, deși raționamentul instanței în privința delegării este corect, nu este aplicabil în speță întrucât, astfel cum afirmă și apelantul, procurorul a participat efectiv la desfășurarea percheziției, alături de ofițerii de poliție judiciară, în acest sens fiind mențiunile procesului-verbal aflat la filele 1-15 vol. X dosar urmărire penală.

De asemenea, împrejurarea că la data efectuării percheziției (în Dosarul nr. 17/P/2004) inculpatul era arestat preventiv în București, iar percheziția s-a desfășurat la Oradea, poate constitui o imposibilitate obiectivă de a fi participat la efectuarea percheziției, dată fiind distanța mare între cele două localități; din actele puse la dispoziția instanței nu rezultă dacă avocatul inculpatului a fost încunoștințat despre data efectuării percheziției, acesta participând doar la desigilarea și inventarierea bunurilor ridicate. În condițiile în care la percheziție a participat persoana desemnată de inculpat, B.A., precum și sora acestuia, T.F., au fost respectate prevederile art. 104 alin. (4) C. pr. pen., s-a apreciat că nu există niciun motiv de nulitate a percheziției sub acest aspect.

Faptul că percheziția a fost autorizată de un judecător din cadrul Tribunalului Bihor, deși Dosarul nr. 17/P/2004 se afla în fază de urmărire penală la Parchetului Național Anticorupție București, ceea ce ar fi atras competența Tribunalului București, Curtea a apreciat că judecătorul competent să autorizeze efectuarea percheziției este cel de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond; or, pentru infracțiunea de trafic de influență, competența materială aparține tribunalelor, iar sub aspectul competenței teritoriale, Tribunalul Bihor era una dintre instanțele enumerate la art. 30 C. pr. pen. [fiind incidentă cel puțin lit. c), locul unde locuiește făptuitorul].

III. Împotriva acestei decizii penale au declarat recurs Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, Serviciul Teritorial Brașov, partea civilă Statul Român prin Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală a Finanțelor Publice Brașov și inculpatul L.I.

În recursul declarat de procuror, decizia atacată a fost criticată în raport de cazurile de casare prevăzute de art. 385⁹ pct. 17, art. 172 și art. 18 C. pr. pen.

Prima critică formulată de către reprezentantul parchetului vizează aplicarea greșită a legii prin înlăturarea unor probe considerate esențiale în vederea aflării adevărului. Astfel, se consideră că instanța de apel în mod greșit a înlăturat convorbirile telefonice interceptate în faza actelor premergătoare pe motiv că nu au fost consemnate în procesul-verbal de constatare a actelor premergătoare. Prin înlăturarea acestor convorbiri această instanță a făcut o greșită aplicare a legii, în primul rând, pentru că legea nu instituie o obligație în sarcina organelor de urmărire penală de întocmire a unui proces-verbal de constatare a actelor premergătoare, și în al doilea rând, pentru că interceptările convorbirilor telefonice au fost consemnate în diferite procese-verbale, astfel încât este inutil întocmirea unui nou proces-verbal de

consemnare a acestora. Pentru aceste convorbiri telefonice au fost emise autorizații de către organul competent pentru perioada 17 martie – 13 iulie 2003, anterior începerii urmăririi penale, cu respectarea dispozițiilor legale la acel moment, iar urmare a acestor autorizații s-au întocmit procesele-verbale de transcriere a convorbirilor telefonice.

Cu privire la acest aspect, reprezentantul Ministerului Public mai precizează că instanța de apel ar fi trebuit să aprecieze interceptările telefonice ca mijloace de probă, conform art. 916 C. pr. pen. și nu să le înlăture prin prisma art. 224 alin. (3) C. pr. pen., în condițiile în care înlăturarea acestor mijloace de probă s-a făcut fără să se facă o trimitere expresă la un text de lege.

A doua critică formulată de reprezentantul Ministerului Public vizează greșita înlăturare a înscrisurilor depistate și ridicate cu ocazia efectuării percheziției domiciliare la domiciliul inculpatului L.I. și la sediul Direcției Finanțelor Publice Oradea, reținând că instanța de apel a considerat că percheziția efectuată la data de 29 octombrie 2004 a fost făcută cu încălcarea autorizației dată de judecător în sensul că organele de urmărire penală trebuiau să se limiteze la ridicarea acelor înscrisuri și obiecte care aveau legătură cu fapta.

Procurorul a arătat că nicio dispoziție legală nu interzice și nu impune o restricție organelor de urmărire penală ca înscrisurile ridicate cu ocazia efectuării percheziției dispusă într-o cauză să fie folosite ulterior într-o altă cauză, fiind respectate prevederile legale atât în ceea ce privește dispozițiile art. 105 alin. (2) C. pr. pen. cât și dispozițiile art. 109 alin. (4) C. pr. pen. Înscrisurile ridicate cu ocazia percheziției domiciliare au stat la baza infirmării ordonanței procurorului din 7 iunie 2004 prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a inculpatului L.I. pentru comiterea infracțiunii de luare de mită și pentru redeschiderea procesului penal.

În baza proceselor-verbale din 16 noiembrie 2004 și 4 februarie 2005 s-a procedat la predarea primirea înscrisurilor ridicate cu ocazia efectuării percheziției domiciliare, anexate la Dosarul nr. 17/P/2004 în vederea justei soluționări a Dosarului nr. 57/P/2004. În aceste condiții înscrisurile au fost preluate în mod legal și folosite în Dosarul nr. 57/P/2004, întrucât nu există nicio interdicție legală în acest sens.

Reprezentantul Ministerului Public a arătat că prin înlăturarea convorbirilor telefonice și a înscrisurilor instanța de apel a făcut o gravă eroare de fapt ce a condus la reținerea unei situații de fapt eronate și la greșita achitare a inculpatului L.I.

Examinând actele și lucrările dosarului, decizia recurată în raport de motivele de critică mai sus-expuse și de cazurile de casare sus-indicate (cu mențiunea că recursul părții civile Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală a Finanțelor Publice Brașov va fi analizat în tiparul cazului de casare prevăzut de art. 385⁹ pct. 17² C. pr. pen.), Înalta Curte, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare are în vedere că recursul declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Brașov, se privește ca fondat și urmează a fi admis ca atare în baza dispozițiilor art. 385¹⁵ pct. 2 lit. d) teza I C. pr. pen., iar recursurile declarate de partea civilă Agenția Națională de Administrare Fiscală – D.G.F.P. Brașov și de inculpatul L.I. se privesc ca nefondate și vor fi respinse în consecință, în baza dispozițiilor art. 385¹⁵ pct. 1 lit. b) C. pr. pen.

A.1. Cu referire la primul motiv de critică din recursul declarat de procuror ce vizează aplicarea greșită a legii și, în consecință

incidența cazului de casare prevăzut de art. 385⁹ pct. 17² C. pr. pen., prin înlăturarea unor probe – de către instanța de fond, dispoziție menținută de către instanța de apel – ce erau esențiale în vederea aflării adevărului, respectiv a convorbirilor telefonice interceptate în faza actelor premergătoare pe motiv că nu au fost consemnate în procesul-verbal de constatare a actelor premergătoare, prin conformare la dispozițiile art. 224 alin. (3) C. pr. pen., se are în vedere relevanța acestuia.

Cu titlu de premisă, se are în vedere că dispozițiile art. 224 alin. (1) C. pr. pen. statuează că „în vederea începerii urmăririi penale organul de urmărire penală poate efectua acte premergătoare”, iar prevederile alin. (2) al aceluiași text de lege stabilesc posibilitatea efectuării de acte premergătoare de către lucrători operativi din cadrul Ministerului de Interne sau din alte organe de stat anume desemnați. Ca atare, actele premergătoare au o natură juridică proprie, sunt efectuate cu respectarea legii de procedură penală înainte ca procesul penal să fie început, dar în scopul începerii acestuia.

Pe de altă parte se are în vedere că dispozițiile art. 91¹ C. pr. pen., prevăd că „interceptarea și înregistrarea convorbirilor sau comunicărilor efectuate prin telefon ori prin orice mijloc electronic de comunicare se realizează cu autorizarea motivată a judecătorului, la cererea procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, în condițiile prevăzute de lege, dacă sunt date sau indicii temeinice privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni pentru care urmărirea penală se efectuează din oficiu, iar interceptarea și înregistrarea se impun pentru stabilirea situației de fapt ori pentru că identificarea sau localizarea participanților nu poate fi făcută prin alte mijloace, ori cercetarea ar fi mult întârziată”.

Așa cum rezultă din interpretarea textului de mai sus, legiuitorul a avut în vedere existența unor date și indicii temeinice privind pregătirea sau săvârșirea uneia din infracțiunile la care se referă art. 91¹ C. pr. pen.; prin date se înțeleg informațiile provenite din orice surse, iar prin indicii temeinice, presupunerea rezonabilă că persoana față de care se efectuează acte premergătoare sau acte de urmărire penală, a săvârșit fapta.

Se observă de asemenea, că legiuitorul nu condiționează emiterea autorizației de interceptare de începerea urmăririi penale, așa cum a înțeles să o facă în cazul emiterii autorizației de percheziție, unde textul de lege este expres, în sensul că aceasta nu poate fi dispusă înainte de începerea urmăririi penale (art. 100 C. pr. pen.). Ca atare, atâta timp cât înregistrările audio sau video pot fi autorizate atunci când sunt date și despre pregătirea săvârșirii unor infracțiuni grave și pentru identificarea sau localizarea participanților, ceea ce implică și o muncă de informare, în lipsa unui text prohibitiv, aceste înregistrări pot fi efectuate și ca act premergător, dacă sunt autorizate potrivit legii.

Din acest punct de vedere, este nelegală dispoziția instanței de apel de înlăturare a interceptărilor telefonice dispuse în cauză, în faza actelor premergătoare, și redate în procesele-verbale de transcriere, pe considerentul că nu au fost menționate, conform art. 224 alin. (3) C. pr. pen. într-un proces-verbal.

Se reține că instanța Curții de Apel Brașov a apreciat că doar interceptările convorbirilor telefonice privind săvârșirea infracțiunii de bancrută frauduloasă pot fi folosite în prezentul proces penal, doar acestea fiind consemnate în condițiile art. 224 alin. (1), (3) C. pr. pen.

Or, analizând prevederile art. 224 C. pr. pen. se constată că legiuitorul nu instituie nicio obligație în sarcina organului de urmărire penală, întrucât primul alineat al acestui articol prevede că, *în vederea începerii urmăririi penale, organul de urmărire penală poate efectua acte premergătoare*, iar în alineatul ultim al aceluiași articol se arată că *procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă* (s.n.).

Pe cale de consecință, câtă vreme art. 224 C. pr. pen. nu instituie norme cu caracter obligatoriu, nu se poate reține că interceptările telefonice autorizate în cauză nemenționate în cuprinsul unui proces-verbal, conform art. 224 C. pr. pen., sunt lovite de nulitate absolută.

Din acest punct de vedere dispozițiile art. 197 alin. (2) C. pr. pen. menționează expres care sunt încălcările ce atrag nulitatea absolută, rezultând în consecință că încălcarea oricărei alte dispoziții legale, decât cele prevăzute în alin. (2), atrage nulitatea actului numai dacă a fost invocată în cursul efectuării actului, când partea este prezentă sau la primul termen de judecată cu procedura completă, când partea a lipsit la efectuarea actului (condiție neîndeplinită în cauză).

Astfel, în speță, autorizațiile interceptării convorbirilor telefonice emise pentru perioada 17 martie 2003 – 13 iulie 2003, anterior începerii urmăririi penale față de inculpatul L.I., au respectat dispozițiile procedurale în vigoare la acea dată, în materie. Înregistrările convorbirilor telefonice interceptate astfel efectuate au fost redactate în procesele-verbale de transcriere și aflate în volumul II urmărire penală filele 77-104, vol. VIII filele 342-354, vol. XI filele 268-303 și cele din volumul XIII urmărire penală constituie acte procedurale cu valoare de mijloc de probă și care vor fi valorificate ca atare de către instanța de recurs prin coroborare cu celelalte mijloc de probă administrate în cauză.

Așadar, procesele-verbale de redare a convorbirilor sau comunicărilor interceptate și înregistrate reprezintă, în realitate, mijlocul de probă despre care fac vorbire dispozițiile art. 64 alin. (1) C. pr. pen. și prin care se constată elementele care pot servi ca probă.

Se concluzionează că, întrucât dispozițiile art. 91⁶ C. pr. pen. califică expres interceptările și înregistrările audio sau video ca fiind mijloc de probă, rezultă că atât instanța de fond, cât și cea de apel, au pronunțat o soluție nelegală în vădită contradicție cu literatura și practica judiciară în materie.

A.2. Este fondată și critica secundă din recursul declarat de procuror, ce vizează greșita înlăturare a înscrisurilor descoperite și ridicate cu ocazia efectuării perchezițiilor domiciliare la locuința inculpatului L.I. și la sediul D.G.F.P. Bihor ambele efectuate în Oradea ca urmare a pretensei incidente a prevederilor art. 64 alin. (2) C. pr. pen.

Se reține că instanța de apel a Curții de Apel Brașov a apreciat că percheziția domiciliară realizată la data de 29 octombrie 2004 a fost efectuată cu încălcarea autorizației dată de judecător, respectiv a dispozițiilor art. 105 alin. (2) C. pr. pen., conform căror organul judiciar e obligat să se limiteze la ridicarea numai a obiectelor și înscrisurilor care au legătură cu fapta săvârșită, în situația dată cu infracțiunea de trafic de influență pentru care era începută urmărirea penală.

Interpretarea instanței de apel cu privire la dispozițiile art. 105 alin. (2) C. pr. pen. este deficitară, în contextul în care prin art. 109 alin. (4) C. pr. pen. se menționează expres că obiectele și înscrisurile predate sau ridicate în urma percheziției și care nu au legătură cu cauza se restituie persoanei care îi aparțin, iar aceste prevederi legale au fost pe deplin respectate în cauză, sens în care se va avea în vedere procesul-verbal din data de 6 aprilie 2004 (aflat în vol. X filele 61-64 urmărire penală).

Urmare a înscrisurilor identificate și ridicate cu ocazia efectuării perchezițiilor domiciliare, s-a dispus infirmarea ordonanței procurorului din data de 7 iunie 2004, dispusă în Dosarul penal nr. 92/P/2004 al Parchetului Național Anticorupție, secția de combatere a corupției, prin care se dispusesse scoaterea de sub urmărire penală a inculpatului L.I. pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 254 alin. (1), (2) C. pen. raportat la art. 1 și art. 7 din Legea nr. 78/2000 și redeschiderea urmăririi penale, formându-se astfel prezentul dosar.

Măsura arestării preventive a fost dispusă față de inculpatul L.I. de către Tribunalul București, secția I penală, la data de 27 octombrie 2004, (Dosar nr. 17/P/2004 al Parchetului Național Anticorupție, secția de combatere a corupției), iar percheziția a fost solicitată Tribunalului Bihor (autorizația din 27 octombrie 2004, Dosar penal nr. 12/P/2004).

Înalta Curte reține că la data efectuării percheziției – 29 octombrie 2004 – inculpatul era arestat preventiv în București, astfel că imposibilitatea asigurării prezentării sale se prezumă, iar la efectuarea acesteia au fost prezenți procurorul, ofițerii de poliție judiciară, sora inculpatului T.F. și numita B.A. (persoană desemnată de inculpat a participa la efectuarea percheziției domiciliare, fila 1-8, vol. X, urmărire penală).

Astfel, datorat împrejurării prezenței la locurile efectuării percheziției în Municipiul Oradea atât a sorei inculpatului, sus-numita T.F., cât și a numitei B.A., în calitate de persoană desemnată de inculpatul arestat preventiv pentru a participa la percheziție, rezultă că nu se poate constata încălcarea vreunui drept procedural al inculpatului, fiind respectate pe deplin dispozițiile art. 104 alin. (4) C. pr. pen. conform căroră, „în cazul în care persoana arestată nu poate fi adusă la percheziție, ridicarea de obiecte și înscrisuri precum și percheziția domiciliară se fac în prezența unui reprezentant ori a unui membru de familie, iar în lipsa acestora, a unui vecin, având capacitate de exercițiu” și se conchide că dispoziția instanței de apel sub aspectul în discuție este nelegală.

Se mai reține că în baza proceselor-verbale din data de 4 februarie 2005, respectiv data de 16 noiembrie 2004, s-a procedat la predarea-primirea unor înscrisuri ridicate cu ocazia percheziției domiciliare dispusă în Dosarul nr. 17/P/2004 al Parchetului Național Anticorupție, secția de combatere a corupției, în vederea justei soluționări a Dosarului penal nr. 57/P/2004 înregistrat la Parchetului Național Anticorupție, serviciul teritorial Oradea.

Din acest punct de vedere rezultă că nu exista nici un impediment în sensul preluării la Dosarul nr. 57/P/2004 al Parchetului Național Anticorupție, serviciul teritorial Oradea a acestor înscrisuri, neexistând nici un fel de prevederi legale care să limiteze sau să interzică expres acest lucru.

UN NOU MOD DE A CITI JURISPRUDENȚA

precis • organizat • rapid

Abonează-te acum la Monitorul Jurisprudenței™!

Abonamentul pe semestrul II 2013 îți oferă 14 ediții la preț de 13!

**14 apariții în semestrul II 2013
26 apariții anual 2013-2014**

Abonament semestrial 120 lei (TVA inclusiv)

Abonament anual: 200 lei (TVA inclusiv)

- cele mai relevante spețe de la Înalta Curte de Casație și Justiție și Curțile de apel din toată țara
- cele mai recente hotărâri judecătorești (ultimul semestru 2012-prezent) care acoperă majoritatea ramurilor de drept
- un format unic: FIȘA SINTETICĂ™

JURISPRUDENȚA PROFESIONIȘTILOR

Pârât decedat la data introducerii acțiunii în justiție. Menținerea hotărârii de respingere a acțiunii

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Timișoara, decizia civilă nr. 2153 din 10 decembrie 2012
INDEXAREA INSTANȚEI	litigiu profesioniști, răspundere patrimonială, recurs
CUVINTE CHEIE	capacitate de folosință, parte procesuală, excepție de fond peremptorie absolută
REFERINȚE	C. pr. civ., art. 41; Legea nr. 85/2006, art. 138 lit. d); Curtea de Apel Timișoara, decizia civilă nr. 2153 din 10 decembrie 2012

SITUAȚIA DE FAPT	Prin sentința civilă nr. 294 din 26 aprilie 2012, judecătorul-sindic din cadrul Tribunalului Caraș-Severin a respins cererea de antrenare a răspunderii patrimoniale formulată de creditoarea D.G.F.P. Caraș-Severin împotriva pârâtului M.G.D., decedat la data înregistrării cererii de chemare în judecată. Împotriva acestei sentințe a declarat recurs creditoarea D.G.F.P. Caraș-Severin, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, solicitând modificarea ei, în sensul antrenării răspunderii pârâtului M.G.D. pentru suma de 2.719 lei, reprezentând creanțe bugetare, fără cheltuieli de judecată.
-------------------------	--

PROBLEMELE DE DREPT	 <i>Se impune menținerea soluției de respingere a acțiunii, dată de instanța inferioară, deși pârâtul era decedat la momentul înregistrării cererii de chemare în judecată, iar respingerea acțiunii nu s-a datorat acestei cauze?</i>
----------------------------	---

SOLUȚIA INSTANȚEI	Soluția de respingere a acțiunii se impune a fi menținută de instanța de control judiciar, cu substituirea considerentelor, deoarece decedatul nu putea fi parte în proces.
--------------------------	---

MOTIVELE INSTANȚEI	Din copia certificatului de deces existent în dosarul de fond rezultă că pârâtul intimat a decedat la data de 22 noiembrie 2008, cu mult înainte de introducerea, de către instituția creditoare, a cererii de antrenare a răspunderii sale patrimoniale. Persoanele fizice dobândesc capacitatea de folosință în momentul nașterii și o pierd odată cu moartea. În consecință, ca urmare a decesului, pârâtul din această cauză și-a pierdut capacitatea de folosință, deci nu poate fi parte în proces. Deși, judecătorul-sindic, în mod greșit nu a invocat din oficiu excepția lipsei capacității procesuale de folosință a pârâtului, care este o excepție de fond peremptorie, absolută, însă a respins acțiunea în răspundere, soluția se impune a fi menținută de instanța de control judiciar, prin substituirea considerentelor, întrucât, pârâtul intimat – decedat înaintea momentului înregistrării cererii de chemare în judecată – nu putea fi „parte” în proces, în contradictoriu cu care reclamanta urma să-și constate drepturile.
---------------------------	---

Prin sentința civilă nr. 294/J.S. din 26 aprilie 2012, pronunțată în dosarul nr. 2356/115/2011/a1, judecătorul-sindic din cadrul Tribunalului Caraș-Severin a respins cererea de antrenare a răspunderii patrimoniale formulată de creditoarea D.G.F.P. Caraș-Severin împotriva pârâtului M.G.D.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs creditoarea D.G.F.P. Caraș-Severin, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, solicitând modificarea ei, în sensul antrenării răspunderii pârâtului M.G.D. pentru suma de 2.719 lei, reprezentând creanțe bugetare, fără cheltuieli de judecată, pentru următoarele motive:

Din raportul lichidatorului judiciar rezultă că deși a făcut toate demersurile necesare pentru a contacta conducerea societății intime, în persoana d-lui. M.G.D., acesta nu a luat legătura cu practicianul și nu i-a predat actele și documentele prevăzute de art. 28 din Legea nr. 85/2006. Existența raportului de cauzalitate

între faptele fostului administrator social și prejudiciu sunt de netăgăduit, fiind clară intenția acestuia de a conduce societatea la insolvență și la imposibilitatea achitării creditorilor. Având în vedere faptul că potrivit art. 72 din Legea nr. 31/1990, republicată, obligațiile și răspunderea administratorului sunt reglementate de dispozițiile referitoare la mandat, instanța trebuia să aibă în vedere și dispozițiile art. 1540 C. civ., în conformitate cu care mandatarul este răspunzător nu numai pentru dol, dar și de culpa comisă în executarea mandatului. De asemenea, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, în cazul în care mandatul are caracter oneros, răspunderea mandatarului (administratorului) se apreciază cu mai multă rigurozitate. Nu în ultimul rând, Codul comercial – la art. 374 –, statuează că mandatul comercial este prezumat a fi cu caracter oneros, în cauză administratorul nefăcând dovada contrarie.

În conformitate cu art. 138 lit. d) din Legea nr. 85/2006, modificată, în cazul în care în raportul întocmit potrivit art. 59 alin. (1) sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului, judecătorul-sindic poate dispune ca o parte a pasivului debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, să fie suportată de membrii organelor de supraveghere din cadrul societății sau de conducere, precum și de orice altă persoană care a cauzat starea de insolvență a debitorului, prin una dintre următoarele fapte: „(...) d) au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea”.

Prin decizia civilă nr. 2153 din 10 decembrie 2012, Curtea de Apel Timișoara a respins recursul declarat de creditoarea D.G.F.P. Caraș-Severin împotriva sentinței civile nr. 294/J.S. din 26 aprilie 2012, pronunțată de Tribunalul Caraș-Severin în dosarul nr. 2356/115/2011/a1, în contradictoriu

cu debitoarea intimată SC M. SRL Reșița, reprezentată prin lichidatorul judiciar S.C.P. L. S.P.R.L. Reșița, și pârâțul-intimat M.G.D.

Pentru a decide astfel, instanța de control judiciar a reținut că criticile aduse de instituția creditoare sentinței civile nr. 294/J.S. din 26 aprilie 2012 a Tribunalului Caraș-Severin cu privire la neantrenarea răspunderii patrimoniale personale a fostului administrator al debitoarei SC M. SRL Reșița nu pot fi primite.

control judiciar

Aceasta, deși art. 138 din Legea nr. 85/2006, modificată, prevede că, în cazul în care în raportul întocmit în conformitate cu dispozițiile art. 59 alin. (1) sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, de regulă, doar la cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului judecătorul-sindic poate dispune ca o parte a pasivului debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, să fie suportată de membrii organelor de supraveghere din cadrul societății sau de conducere, precum și de orice altă persoană care a cauzat starea de insolvență a debitorului, prin una dintre următoarele fapte: a) au folosit bunurile sau creditele persoanei juridice în folosul propriu sau în cel al unei alte persoane; b) au făcut acte de comerț în interes personal, sub acoperirea persoanei juridice; c) au dispus, în interes personal, continuarea unei activități care ducea, în mod vădit, persoana juridică la încetarea de plăți; d) au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea; e) au deturnat sau au ascuns o parte din activul persoanei juridice ori au mărit în mod fictiv pasivul acesteia; f) au folosit mijloace ruinătoare pentru a procura persoanei juridice fonduri, în scopul întârzierii încetării de plăți; g) în luna precedentă

încetării plăților, au plătit sau au dispus să se plătească cu preferință unui creditor, în dauna celorlalți creditori. Prin excepție, în conformitate cu alin. (3) al acestui text, președintele comitetului creditorilor în urma hotărârii adunării creditorilor ori, dacă nu s-a constituit comitetul creditorilor, un creditor desemnat de adunarea creditorilor sau creditorul care deține mai mult de 50% din valoarea creanțelor înscrise la masa credală pot introduce acțiunea prevăzută la alin. (1), dacă administratorul judiciar sau lichidatorul nu a indicat persoanele culpabile de starea de insolvență a debitorului și/sau a hotărât că nu este cazul să formuleze acțiunea în răspundere.

Din copia certificatului de deces existent în dosarul de fond rezultă că pârâțul-intimat a decedat la data de 22 noiembrie 2008, cu mult înainte de introducerea, de către instituția creditoare, a cererii de antrenare a răspunderii sale patrimoniale. Or, Codul de procedură civilă, Cartea a II-a – Procedura contencioasă, Titlul I – Părțile, prevede, în art. 41, că „orice persoană care are folosința drepturilor civile poate să fie parte în judecată”. Persoanele fizice dobândesc capacitatea de folosință în momentul nașterii și o pierd odată cu moartea. În consecință, ca urmare a decesului, pârâțul din această cauză și-au pierdut capacitatea de folosință, deci nu poate fi parte în proces. Deși, instanța de fond, în mod greșit nu a invocat din oficiu excepția lipsei capacității procesuale de folosință a pârâțului, care este o excepție de fond peremptorie, absolută, însă a respins acțiunea în răspundere, soluția se impune a fi menținută de instanța de control judiciar, prin substituirea considerentelor, întrucât, pârâțul-intimat – decedat înaintea momentului înregistrării cererii de chemare în judecată – nu putea fi „parte” în proces, în contradictoriu cu care reclamanta urma să-și constate drepturile.

Opoziție la hotărârea A.G.A. de dizolvare a societății. Admisibilitate. Posibilitatea recuperării creanței în cadrul procedurii de lichidare

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel Oradea, decizia nr. 269 din 11 aprilie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	litigiu cu profesioniști, cerere de opoziție, recurs
CUVINTE CHEIE	litigii cu profesioniști, hotărâre A.G.A., dizolvare, procedura lichidării, prejudiciu
REFERINȚE	Legea nr. 31/1990, art. 61, art. 235 alin. (1) și (2) Tribunalul Bihor, sentința comercială nr. 12 din 9 ianuarie 2013
SITUAȚIA DE FAPT	Recurenta a formulat opoziție la hotărârea A.G.A. emisă de societatea intimată, prin care s-a decis dizolvarea societății, arătând că este prejudiciată prin hotărârea adoptată datorită nerecuperării creanței pe care o deține împotriva societății. A invocat că nu își poate recupera creanța pe care o deține împotriva societății dacă aceasta intră în dizolvare.

PROBLEMELE DE DREPT	 <i>Este admisibilă opoziția la hotărârea A.G.A. de dizolvare a societății, formulată de un creditor pe motivul că dizolvarea societății îi cauzează un prejudiciu, nemaifiind posibilă recuperarea creanței?</i>
----------------------------	--

SOLUȚIA INSTANȚEI	Opoziția la hotărârea A.G.A. nu este admisibilă pe motivul inexistenței unei posibilități de recuperare a creanței, câtă vreme, indiferent de temeiul invocat de asociați în vederea dizolvării societății, există posibilitatea recuperării creanței în cadrul procedurii de lichidare ce urmează ca efect al dizolvării societății.
--------------------------	---

MOTIVELE INSTANȚEI	Legiuitorul a conferit, prin prevederile art. 61 din Legea nr. 31/1990, posibilitatea pentru creditorii sociali ori pentru alte persoane prejudiciate prin hotărârea asociațiilor referitoare la modificarea actului constitutiv, de a formula opoziție prin care să solicite obligarea societății ori asociaților la repararea prejudiciului cauzat. În aceste sens, este necesară dovedirea prejudiciului cauzat prin adoptarea hotărârii respective, prin arătarea în concret a modului acestuia de producere și a componenței lui. Simpla calitate de creditor al societății, indiferent de natura creanței deținute, nu poate justifica în lipsa dovedirii aspectelor mai sus arătate, admiterea opoziției formulate. Imposibilitatea de recuperare a creanței ca urmare a dizolvării societății nu poate fi reținută favorabil câtă vreme ca efect al dizolvării, urmează lichidarea societății, existând posibilitatea recuperării creanței. Ba mai mult, în cauză nu s-a făcut dovada că prin continuarea normală a activității societății s-ar ajunge la recuperarea creanței.
---------------------------	---

Prin sentința nr. 12 din 9 ianuarie 2013, Tribunalul Bihor a respins ca nefondată opoziția formulată de petenta A.F.P.O. în contradictoriu cu intimații SC E.C. SRL și O.R.C.T.B.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond, analizând actele și lucrările dosarului a reținut în fapt că la data de 26 iunie 2012 în adunarea generală a SC E.C. SRL s-a hotărât dizolvarea societății.

Potrivit art. 61 din Legea nr. 31/1990 creditorii sociali și orice alte persoane prejudiciate prin hotărârea asociațiilor referitoare la modificarea actului constitutiv pot formula o cerere de opoziție prin care să solicite instanței de judecată să oblige, după caz, societatea sau asociații la repararea prejudiciului cauzat. Admiterea unei asemenea cereri presupune reținerea cauzării unui prejudiciu ca efect al hotărârii adoptate în adunarea generală. În absența unei asemenea consecințe cererea nu poate fi primită întrucât simpla calitate de creditor al societății care își modifică actul constitutiv nu reprezintă o condiție necesară și suficientă pentru admiterea opoziției, întrucât s-ar ajunge la încălcarea libertății de cesionare a părților sociale

și la condiționarea ei de achitarea tuturor datoriilor.

Așa fiind, instanța a reținut că debitul a cărui stingere se solicită exista la data adoptării hotărârii în adunarea asociațiilor, creditorul având posibilitatea să își valorifice creanța în etapa subsidiară acesteia – lichidarea. Or, atâta timp cât nu există certitudinea că prin continuarea activității normale a societății s-ar ajunge la recuperarea debitului, iar creditorul are posibilitatea acoperirii lui, a apreciat că nu este întrunită ipoteza avută în vedere de legiuitor, astfel încât a respins opoziția ca nefondată.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs petenta D.G.F.P.B., solicitând admiterea recursului, modificarea sentinței recurate și pe cale de consecință admiterea cererii de opoziție formulate de instituția recurentă în vederea recuperării prejudiciului cauzat bugetului de stat.

În dezvoltarea motivelor de recurs recurenta arată, în fapt că prin Sentința comercială nr. 12/COM din 9 ianuarie 2013, pronunțată de Tribunalul Bihor în dosarul cu numărul de mai sus s-a respins cererea de opoziție formulată de D.G.F.P.B., prin care s-a solicitat instanței înlăturarea dispoziției privind dizolvarea SC E.C. SRL cu sediul în M., str. R. nr. 99, jud. B., în vederea recuperării prejudiciului datorat bugetului de stat cauzat prin neplata obligațiilor în sumă de 2.364 lei.

A mai arătat că prin înregistrarea ORC nr. 530202 din 31 iulie 2012 s-a înscris la cerere mențiunea privind dizolvarea societății ca urmare a Hotărârii adunării generale a asociațiilor nr. 1 din 26 iunie 2012. Prin adresa nr. 24380 din 12 septembrie 2012, emisă de A.F.P.M. M., se comunică faptul că societatea figurează cu obligații la bugetul de stat în sumă de 221 lei, conform fișei fiscale.

În drept art. 304 pct. 9 C. pr. civ.

Sentința pronunțată de instanță este netemeinică și nelegală pentru următoarele motive:

Potrivit art. 61 din Legea nr. 31/1990 a societăților comerciale, menționat în considerente de către instanța de fond,

creditorii sociali și orice alte persoane prejudiciate prin hotărârea asociațiilor referitoare la modificarea actului constitutiv pot formula o cerere de opoziție prin care să solicite instanței de judecată să oblige, după caz, societatea sau asociații la repararea prejudiciului cauzat.

Însă cu toate că a făcut dovada cerută de lege în sensul că bugetul de stat a fost prejudiciat prin neplata de către intimată a obligațiilor datorate, instanța, în mod nelegal, a respins cererea de opoziție formulată pe motiv că simpla calitate de creditor al societății care își modifică actul constitutiv nu reprezintă o condiție necesară și suficientă pentru admiterea opoziției, în acest fel aducându-se atingere libertății de cesionare a părților sociale și la condiționarea ei de achitarea obligațiilor. Instanța a mai reținut că debitul există la data adoptării hotărârii în adunarea asociațiilor și că recurenta are posibilitatea de a-și valorifica creanța în etapa lichidării.

Față de aspectele reținute în sentința comercială nr. 12/COM/2013, raportat la prevederile legale incidente consideră că instanța se afla în eroare în ce privește temeiul legal în baza căruia s-a hotărât dizolvarea societății.

Astfel, dizolvarea SC E.C. SRL nu are drept temei legal dispozițiile art. 237 din legea societăților comerciale care are ca etapă următoare lichidarea așa cum se reține în hotărâre, ci în temeiul prevederilor art. 235 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 a societăților comerciale, conform cărora în societățile în nume colectiv, în comandită simplă și în cele cu răspundere limitată, asociații pot hotărî, odată cu dizolvarea, cu cvorumul și majoritatea prevăzute pentru modificarea actului constitutiv, și modul de lichidare a societății, atunci când sunt de acord cu privire la repartizarea și lichidarea patrimoniului societății și când asigură stingerea pasivului sau regularizarea lui în acord cu creditorii.

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, prin votul unanim al asociațiilor se poate hotărî și asupra modului în care activele rămase după plata creditorilor vor fi împărțite între asociați. În lipsa acordului unanim privind împărțirea bunurilor, va fi urmată procedura lichidării prevăzută de prezenta lege.

Din interpretarea dispozițiilor legale rezultă că legiuitorul nu a prevăzut în acest caz posibilitatea valorificării creanței de către recurentă, în calitate de creditor în etapa lichidării.

Or, câtă vreme, contrar dispozițiilor legale debitorul nu a înțeles să-și achite obligațiile față de bugetul de stat, și cu toate că organul fiscal competent teritorial – A.F.P.M.M. a întreprins, fără rezultat însă, toate demersurile legale în vederea recuperării creanțelor, inclusiv prin măsuri de executare silită, consideră că instanța trebuia să facă aplicabilitatea dispozițiilor art. 61 din Legea nr. 31/1990 și să pronunțe o hotărâre prin care să dispună înlăturarea dispoziției privind dizolvarea societății.

Intimații, legal citați nu și-au exprimat poziția cu privire la recursul de față.

Instanța de recurs analizând recursul declarat prin prisma motivelor invocate cât și din oficiu, a reținut că este nefondat, astfel că în baza prevederilor art. 312 C. pr. civ. a dispus respingerea lui pentru următoarele considerente:

Recurenta a formulat opoziție la hotărârea AGA nr. 1 din 26 iunie 2012, emisă de societatea intimată prin care s-a decis dizolvarea societății, arătând că este prejudiciată prin hotărârea adoptată din cauza nerecuperării creanței în sumă de 2.364 lei pe care o deține împotriva societății.

Legiuitorul a conferit, prin prevederile art. 61 din Legea nr. 31/1990, posibilitatea pentru creditorii sociali ori a altor persoane prejudiciate prin hotărârea asociațiilor referitoare la modificarea actului constitutiv, de a formula opoziție prin care să solicite obligarea societății ori asociațiilor la repararea prejudiciului cauzat. În aceste sens, este necesară dovedirea prejudiciului cauzat prin adoptarea hotărârii respective, prin arătarea în concret a modului acestuia de producere și a componenței lui.

Simpla calitate de creditor al societății, indiferent de natura creanței deținute, nu poate justifica în lipsa dovedirii aspectelor mai sus arătate, admiterea opoziției formulate.

În speță, recurenta a invocat că nu își poate recupera creanța pe care o deține împotriva societății dacă aceasta intră în dizolvare, astfel cum s-a decis prin hotărârea atacată, susțineri ce nu pot fi reținute favorabil câtă vreme ca efect al dizolvării, urmează lichidarea societății, existând posibilitatea recuperării creanței. Ba mai mult, după cum în mod judicios a reținut și prima instanță, în cauză nu s-a făcut dovada că prin continuarea normală a activității societății s-ar ajunge la recuperarea creanței.

Nu au putut fi reținute ca fondate nici motivele de recurs invocate prin prisma prevederilor art. 235 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 republicată, deoarece și în acest caz de dizolvare a societății, asociații pot hotărî modul de lichidare a societății doar condiționat de asigurarea stingerii pasivului sau regularizarea lui în acord cu creditorii, astfel cum rezultă din teza finală a prevederii legale invocate.

În cazul în care asociații nu ajung la un acord unanim, în sensul vizat de art. 235 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, va fi urmată procedura lichidării prevăzute de lege [art. 235 alin. (2) din lege].

În consecință, nu au putut fi reținute ca fondate susținerile recurente, în sensul inexistenței unei posibilități de recuperare a creanței sale, câtă vreme indiferent de temeiul invocat de asociați în vederea dizolvării societății, există posibilitatea recuperării creanței în cadrul procedurii de lichidare ce urmează ca efect al dizolvării societății.

Pentru aceste considerente, recursul declarat a fost respins ca nefondat, iar sentința atacată menținută în totalitate.

Instanța nu a acordat cheltuieli de judecată, deoarece părțile nu le-au solicitat.

opoziție

Procedura simplificată de insolvență. Citarea societății debitoare

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de Apel București, decizia civilă nr. 1154 din 29 mai 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	comercial, insolvență, recurs
CUVINTE CHEIE	citare, asociat/administrator societate, procedura simplificată a insolvenței, lichidator judiciar
REFERINȚE	C. pr. civ., art. 304 pct. 5; Legea nr. 85/2006 art. 27 alin. (5), art. 107 alin. (1) Tribunalul București, secția a VII-a civilă, încheierea din 4 decembrie 2012
SITUAȚIA DE FAPT	Societatea debitoare a fost dizolvată judiciar la cererea ORCB. Prin Rezoluția ORCB a fost numit în calitate de lichidator al societății debitoare CIIVK. Societatea debitoare a fost notificată la sediul declarat cu privire la datoriile cu care figura la AFP S 4 cu obligația de a le achita. Pentru că aceasta nu a răspuns la notificări și nu existau fonduri pentru plata datoriilor, lichidatorul a fost obligat să solicite deschiderea procedurii insolvenței potrivit Legii nr. 85/2006. Împotriva sentinței prin care s-a dispus intrarea în faliment a declarat recurs societatea debitoare, pe motivul că nu a fost citată și nu a avut cunoștință de desfășurarea procesului.

PROBLEMELE DE DREPT

Se impune citarea societății debitoare pentru judecata cererii de deschidere a procedurii insolvenței introdusă de către lichidatorul judiciar desemnat conform legii?

SOLUȚIA INSTANȚEI

În cadrul procesului având ca obiect cererea de deschidere a procedurii simplificate a insolvenței, societatea debitoare este reprezentată de lichidator în calitate de persoană care, în baza obligației legale existente în sarcina sa, a inițiat demersul judiciar, astfel că nu există o obligație legală în sarcina instanței de judecată de a cita societatea debitoare sau pe administratorul statutar/asociat pentru judecata cererii de deschidere a procedurii insolvenței.

MOTIVELE INSTANȚEI

Dacă constată că societatea debitoare îndeplinește condițiile pentru deschiderea procedurii simplificate de insolvență, lichidatorul desemnat la ORC are obligația legală de a formula o cerere în acest sens. În cadrul procesului având ca obiect cererea de deschidere a procedurii simplificate a insolvenței, societatea debitoare este reprezentată de lichidator în calitate de persoană care, în baza obligației legale existente în sarcina sa, a inițiat demersul judiciar.

Conform art. 27 alin. (5) din Legea nr. 85/2006, cererea debitorului se va judeca de urgență în termen de 5 zile în camera de consiliu, fără citarea părților.

Ca atare, nu există o obligație legală în sarcina instanței de judecată de a cita societatea debitoare sau pe administratorul statutar/asociat pentru judecata cererii de deschidere a procedurii insolvenței formulate de lichidator.

Chiar în situația în care ar fi existat în sarcina primei instanțe obligația legală de citare, societatea debitoare trebuia citată tot la sediul lichidatorului, întrucât acesta este inițiatorul demersului judiciar și reprezintă societatea debitoare.

Prin Încheierea de ședință din data de 4 decembrie 2012, pronunțată de Tribunalul București, secția a VII-a civilă, în dosarul nr. 33259/3/2012 s-a admis cererea debitorului SC G.C.E. SRL, în temeiul art. 107 alin. (1) raportat la art. 32 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 s-a dispus intrarea în faliment prin procedura simplificată a debitorului SC G.C.E. SRL, în temeiul art. 107 alin. (2) din lege s-a ridicat dreptul de administrare al debitorului, s-a constatat că debitorul este dizolvat anterior formulării cererii introductive, s-a dat dispoziție tuturor băncilor la care debitorul are disponibil în conturi să nu dispună de acestea fără un ordin al judecătorului-sindic sau al lichidatorului, obligația de înștiințare a băncilor revenindu-i lichidatorului,

s-au fixat termenele limită, s-a numit lichidator judiciar provizoriu CIIVK.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut următoarele:

„În baza art. 237 din Legea nr. 31/1990 s-a dispus dizolvarea debitoare SC G.C.E. SRL, rezoluția nr. 519275 din 23 martie 2012 pronunțată de Oficiul Național al Registrului Comerțului București, s-a dispus numirea în calitate de lichidator a CIIVK, cu atribuțiile prevăzute de art. 252 și urm. din Legea nr. 31/1990, republicată”.

Potrivit art. 270¹ din Legea nr. 31/1990, republicată, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 441/2006: „În cazul în care societatea aflată în lichidare este în stare de insolvență, lichidatorul este obligat să ceară deschiderea procedurii insolvenței. În condițiile legislației insolvenței, creditorii vor putea cere deschiderea procedurii insolvenței față de societatea aflată în curs de lichidare”, iar potrivit art. art. 270² din același act normativ. „Constatând îndeplinirea condițiilor prevăzute de legea insolvenței, judecătorul-sindic va dispune deschiderea procedurii simplificate a insolvenței”.

În îndeplinirea atribuțiilor sale lichidatorul a constatat că debitorul figurează cu datorii, care nu pot fi plătite datorită insuficienței fondurilor bănești disponibile, fiind astfel în insolvență. Din informațiile de la ORC rezultă că, într-un interval de 5 ani anterior formulării cererii introductive, debitorul nu a mai fost supus procedurii insolvenței.

Potrivit art. 1 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 85/2006, procedura simplificată se aplică societăților comerciale dizolvate anterior formulării cererilor introductive.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs debitoarea SC G.C.E. SRL prin administrator statutar D.C., solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a arătat că prin Sentința nr. 13760 din 22 august 2011

pronunțată de Tribunalul București s-a dispus dizolvarea judiciară a SC G.C.E. SRL, fiind aplicabile dispozițiile art. 270¹ din Legea nr. 31/1990.

S-a menționat că deși cunoștea domiciliul asociatului/administratorului, că sediul societății debitoare era expirat de la data de 16 iunie 2007, iar ultimele plăți sunt din anul 2007, lichidatorul a preferat să indice propriul sediu.

S-a precizat că nici societatea debitoare și nici administratorul nu au avut cunoștință de desfășurarea procesului.

S-a mai învederat că prima instanță nu a observat că notificarea trimisă la sediul societății debitoare a fost returnată și că tot procesul s-a desfășurat între un lichidator necunoscut și care nu a avut acceptul asociatului/administratorului.

S-a indicat că după pronunțarea încheierii atacate, lichidatorul l-a notificat pe asociat/administrator la data de 12 februarie 2013 cu privire la deschiderea procedurii falimentului.

S-a susținut că au fost încălcate dispozițiile art. 85 și art. 105 alin. (2) C. pr. civ.

În drept, s-au invocat dispozițiile art. 304 pct. 5 și art. 304¹ C. pr. civ.

La data de 25 aprilie 2013, prin Serviciul Registratură, lichidatorul CIIVK a depus la dosar întâmpinare prin care a invocat excepția lipsei calității dl. D.C. de a formula acțiunii în numele societății debitoare, excepția de netimbrare și excepția tardivității, iar pe fond a solicitat respingerea recursului ca nefondat.

În motivare s-a arătat că societatea debitoare a fost dizolvată judiciar la cererea ORCB prin Sentința civilă nr. 519275 din 23 martie 2011 a Tribunalului București.

S-a indicat că prin Rezoluția ORCB nr. 23 martie 2012 a fost numit în calitate de lichidator al societății debitoare CIIVK.

S-a învederat că societatea debitoare a fost notificată la sediul declarat la data de 30 iulie 2012 cu privire la datoriile cu care figura la AFP S 4 și obligația de a le achita.

S-a susținut că neactualizarea sediului societății debitoare este culpa administratorului statutar.

S-a arătat că întrucât nu a răspuns la notificări și nu existau fonduri pentru plata datoriile, lichidatorul a fost obligat să solicite deschiderea procedurii insolvenței potrivit Legii nr. 85/2006.

S-a precizat că după deschiderea procedurii falimentului notificarea s-a făcut cu respectarea art. 61 din Legea nr. 85/2006, fiind publicată în BPI și într-un ziar de circulație națională.

S-a menționat că a fost notificat administratorul debitoarei la data de 14 decembrie 2012 și renotificat la data de 10 februarie 2013.

S-a mai precizat că DGFP a depus în termen cerere de creanță, fiind înscris în tabelul de creanțe cu suma de 34.276 lei.

Analizând recursul declarat, raportat la dispozițiile art. 304 și 304¹ C. pr. civ., Curtea reține următoarele:

Nu poate fi reținută susținerea recurentei-debitoare SC G.C.E. SRL prin administrator statutar D.C. cu privire la incidența motivului de casare prevăzut de art. 305 pct. 5 C. pr. civ.

Potrivit art. 304 pct. 5 C. pr. civ., casarea unei hotărâri se poate cere, numai pentru motive de nelegalitate, când, prin hotărârea dată, instanța a încălcat formele de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 105 alin. (2) C. pr. civ.

În primul rând, trebuie observat că prin Rezoluția nr. 519275 din 23 martie 2012 pronunțată de ORCB în dosarul nr. 516503/2012 a fost numit CII KHAIA VASI în calitate de lichidator al SC G.C.E. SRL.

citare

În al doilea rând, potrivit art. 260 alin. (4) din Legea nr. 31/1990, în termen de 60 de zile de la numire, lichidatorul trebuie să depună la oficiul registrului comerțului, pentru menționare în registrul comerțului, un raport privind situația economică a societății. Dacă, potrivit raportului, debitorul îndeplinește condițiile pentru deschiderea procedurii simplificate de insolvență, lichidatorul are obligația de a solicita deschiderea acestei proceduri în termen de 15 zile de la data depunerii raportului.

Ca atare, dacă constată că societatea debitoare îndeplinește condițiile pentru deschiderea procedurii simplificate de insolvență, lichidatorului desemnat la ORC are obligația legală de a formula o cerere în acest sens.

În acest sens, lichidatorul CIIVK a formulat o cerere de deschidere a procedurii insolvenței societății debitoare SC G.C.E. SRL care face obiectul prezentei cauze.

În cadrul procesului având ca obiect cererea de deschidere a procedurii simplificate a insolvenței, societatea debitoare este reprezentată de lichidator în calitate de persoană care, în baza obligației legale existente în sarcina sa, a inițiat demersul judiciar.

În al treilea rând, pentru formularea cererii de deschidere a procedurii simplificate a insolvenței lichidatorul nu avea nevoie de acceptul administratorului statutar/asociatului societății debitoare întrucât art. 260 alin. (4) din Legea nr. 31/1990 nu prevede o asemenea condiție.

În patrulea rând, conform art. 27 alin. (5) din Legea nr. 85/2006, cererea debitorului se va judeca de urgență în termen de 5 zile în camera de consiliu, fără citarea părților.

Ca atare, nu există o obligație legală în sarcina instanței de judecată de a cita societatea debitoare sau pe administratorul statutar/asociat pentru judecata cererii de deschidere a procedurii insolvenței formulată de CIIVK.

Prima instanță a dispus citarea lichidatorului CIKV pentru a îi pune în vedere că are obligația de a achita taxa judiciară de timbru și timbru judiciar (f. 79-80 dosar fond).

Or, era firesc ca lichidatorul, în calitate de inițiator al demersului judiciar, să suporte taxele judiciare de timbru și să fie înștiințat cu privire la această obligație legală la sediul pe care l-a indicat.

În cincilea rând, chiar în situația în care ar fi existat în sarcina primei instanțe obligația legală de citare, societatea debitoare trebuia citată tot sediul lichidatorului CIKV întrucât acesta este inițiatorul demersului judiciar și reprezintă societatea debitoare.

Astfel, așa cum a fost indicat mai sus, având de îndeplinit o obligație legală, lichidatorul este reprezentantul legal al societății debitoare în cadrul procesului având ca obiect cererea de deschidere a procedurii simplificate a insolvenței.

Or, potrivit art. 7 alin. (3) din Legea nr. 85/2006, prin excepție de la prevederile alin.(1), se vor realiza conform Codului de procedură civilă comunicarea actelor de procedură anterioare deschiderii procedurii și notificarea deschiderii procedurii, iar conform art. 87 pct. 2 C. pr. civ., persoanele juridice de drept privat se citează prin reprezentanții lor, la sediul principal sau la cel al reprezentanței/sucursalei.

În al șaselea rând, nu are relevanță pentru soluționarea prezentului recurs modalitatea în care a fost realizată notificarea societății debitoare și a administratorului statutar/asociatului în cadrul procedurii de lichidare desfășurată potrivit Legii nr. 31/1990.

Pentru aceste considerente, întrucât nu există în cauză niciunul dintre motivele prevăzute de art. 304 coroborat cu art. 304¹ C. pr. civ., Curtea constată că hotărârea instanței de fond este legală și temeinică, motiv pentru care, în temeiul dispozițiilor art. 312 alin. (1) C. pr. civ., a respins recursul ca nefondat.

10 motive pentru a achiziționa iDrept Jurisprudență

1. iDrept Jurisprudență este cea mai avansată soluție informatică online, special concepută pentru nevoile de informare și documentare juridică ale profesioniștilor, ce oferă acces la o bază de acte și documente de trei ori mai mare decât cele ale soluțiilor similare, respectiv la peste două milioane de acte. Soluțiile noastre fac diferența prin acuratețea textului legislativ actualizat, numărul mare de acte în secțiunea de practică judiciară și jurisprudență, actualizarea frecventă, calitatea legăturilor între actele aflate în baza de date și tehnologia Act Sintetic.

2. Datorită tehnologiei Act Sintetic, iDrept Jurisprudență este unica soluție de documentare juridică din România care permite aplicarea fidelă a principiului juridic *tempus regit actum* prin identificarea cu exactitate a legislației aplicabile la momentul nașterii unui drept sau a unei obligații juridice. În condițiile în care legislația noastră suferă modificări numeroase la intervale reduse de timp, tehnologia Act Sintetic reduce semnificativ atât timpul necesar urmării cu acuratețe a acestor schimbări, cât și riscul de a rata numeroasele modificări legislative.

3. Sistemul de căutare inteligentă prin algoritm de ierarhizare specializat pentru informație juridică, ce oferă rezultate ordonate după relevanță, și căutările avansate vă oferă rezultate rapide și vă ajută să reduceți timpul de căutare a informațiilor necesare.

4. Alertele pe email vă înștiințează prompt despre modificările recente ale legislației relevante pentru dumneavoastră. Odată alese actele favorite, iDrept Jurisprudență va urmări orice modificare care afectează actele selectate și vă va informa despre noile reglementări.

5. Puteți consulta legislația românească (acte normative începând de la 1864) și legislația europeană (de la înființarea UE și integral după aderare) în mai multe versiuni, în funcție de necesitățile dumneavoastră: la orice dată calendaristică, cu normele metodologice inserate în text sau cu reglementările comparate activate.

6. Modulul de practică judiciară oferă instrumente avansate de căutare în peste 264.000 de spețe recente, din 2008 până în prezent, ale tuturor curților de apel din țară. Aveți astfel la îndemână o resursă importantă privind aplicarea și interpretarea legislației de către magistrați.

7. Modulul de Jurisprudență vă oferă accesul la peste 11.000 de spețe din jurisprudența națională și europeană, selecționate și prelucrate cu note sau adnotări. Jurisprudența este integrată cu legislația, ceea ce oferă posibilitatea de a consulta spețele relevante pentru un act normativ.

8. Instrumente de lucru cu utilitate imediată: modele de documente, dicționar juridic și un cont de utilizator personalizat, ce permite stocarea documentelor favorite și a istoricului vizualizărilor.

9. Posibilitatea de a alege modul de vizualizare a actelor normative, cu sau fără afișarea informației adiționale, utilizând funcționalitatea Arată/Ascunde Comentarii, Norme metodologice și Practica judiciară.

10. iDrept Jurisprudență este singura soluție de informare care permite vizualizarea legislației europene și în format pdf mator, în toate limbile în care este publicat Jurnalul Oficial. Utilizatorul are astfel posibilitatea de a consulta textul original într-una din limbile de circulație internațională, atunci când versiunea în română conține formulări ambigue.

iDrept
JurisprudențăCui se
adresează

iDrept Jurisprudență este soluția ideală pentru toți cei care aplică și interpretează legea în activitatea lor:	■ profesioniști ai dreptului: avocați, juriști, notari, magistrați etc. ■ profesioniști în domeniul economic: economiști, contabili, consultanți fiscali, auditori ■ funcționari publici ■ specialiști în resurse umane ■ microîntreprinderi, asociații și fundații ■ instituții publice

Exclusiv

- jurisprudență relevantă, prelucrată și adnotată
- acte normative actualizate la orice dată calendaristică
- norme metodologice inserate în textul actului normativ
- căutare inteligentă cu algoritmi de căutare modelați special pentru informația juridică
- căutare transversală – căutare simultană după cuvinte sau expresii în toate modulele iDrept
- alerte pe email cu privire la modificarea legislației

Beneficii

- raportare (prin vizualizarea actelor), analiză (prin interogări, legături și trimiteri), monitorizare (prin documente favorite și alerte), predicție (legea în viitor și alerte)
- eficiență în aplicarea reglementărilor legale
- timp câștigat pentru analiză
- siguranță în deciziile luate pe baza informațiilor legale
- informare promptă asupra modificărilor intervenite
- experiență plăcută în utilizare datorită interfeței intuitive

Cum cumpăr

Un consultant Wolters Kluwer România este pregătit să vă îndrume în alegerea celei mai potrivite soluții pentru activitatea dumneavoastră!
tel. 031 22 441 18; vanzari@wolterskluwer.ro.

Cum se livrează

După efectuarea plății, veți primi pe e-mail contul de utilizator și parola. Contractul și factura fiscală vor fi livrate prin poștă.

Cum plătesc

Pentru soluțiile de informare juridică se aplică prețuri speciale, în funcție de numărul de utilizatori. Plata se poate face prin ordin de plată, card bancar, cash (la sediu). Vă rugăm să contactați departamentul de vânzări la **031 22 441 18** sau la **vanzari@wolterskluwer.ro.**

ABONAMENTE

Abonează-te acum la **Monitorul Jurisprudenței™!**
Abonamentul pe semestrul II 2013 îți oferă 14 ediții la preț de 13!

- Abonamente disponibile – Semestrul II 2013 (14 apariții) 120 lei (TVA inclus)
Anual 2013-2014 (26 apariții) 200 lei (TVA inclus)

PENTRU A TE ABONA:

- **Intră pe situl** WoltersKluwer.ro/monitorul-jurisprudentei, selectează Abonament Monitorul Jurisprudenței – Semestrul II 2013 și urmează instrucțiunile din site

sau

- **Sună la telefon** 031 224 4184 și consultantul nostru te va ajuta să contractezi abonamentul pe loc

sau

- **Trimite un fax** cu subiectul *Abonament Monitorul Jurisprudenței* la numărul 031 224 4101 și indică datele tale de contact

sau

- **Trimite un email** cu subiectul *Abonament Monitorul Jurisprudenței* la adresa abonamente@wkro.ro și noi te vom contacta pentru a finaliza abonarea

Plățile se pot efectua online folosind cărțile de credit majore sau prin transfer bancar în contul S.C. Wolters Kluwer România SRL, deschis la Citibank Europe plc, sucursala România, nr. cont: RO88 CITI 0000 0007 2455 0002 (Cod fiscal RO8451308). Vă rugăm specificați că suma reprezintă „Plată abonament *Monitorul Jurisprudenței*”.

Detalii și informații privind publicațiile Wolters Kluwer găsești pe WoltersKluwer.ro

Director General

Wolters Kluwer România: **Dan STOICA**

Senior Publisher Reviste

Wolters Kluwer România: **Costel POSTOLACHE**

Coordonator reviste: **Alina CRĂCIUN**

DTP: **Marieta ILIE**

Wolters Kluwer România este o **editură de prestigiu recunoscut** – certificată CNATDCU – și parte a grupului multinațional Wolters Kluwer, un furnizor global de informații, software și servicii pentru profesioniștii din domeniul juridic, financiar și de sănătate. Publicațiile Wolters Kluwer România sunt indexate în baze de date internaționale (ProQuest, EBSCO, HeinOnline).

Copyright © 2013 – Toate drepturile rezervate Editurii Wolters Kluwer România. Nicio parte din această publicație nu poate fi reprodusă, arhivată sau transmisă sub nicio formă prin niciun mijloc electronic, mecanic, de fotografiere, de înregistrare sau oricare altul fără permisiunea anterioară în scris a editorului, cu excepția cazului în care se citează pasaje în lucrări științifice și celelalte excepții permise de Legea nr. 8/1996, privind dreptul de autor și drepturile conexe, la articolele 33, 34, 35, 36.